JEAN DE LA HIRE 5 Lei

Cei trei cercetaşi

AVENTURI EXTRAORDINARE

Vâltorile Cataractei

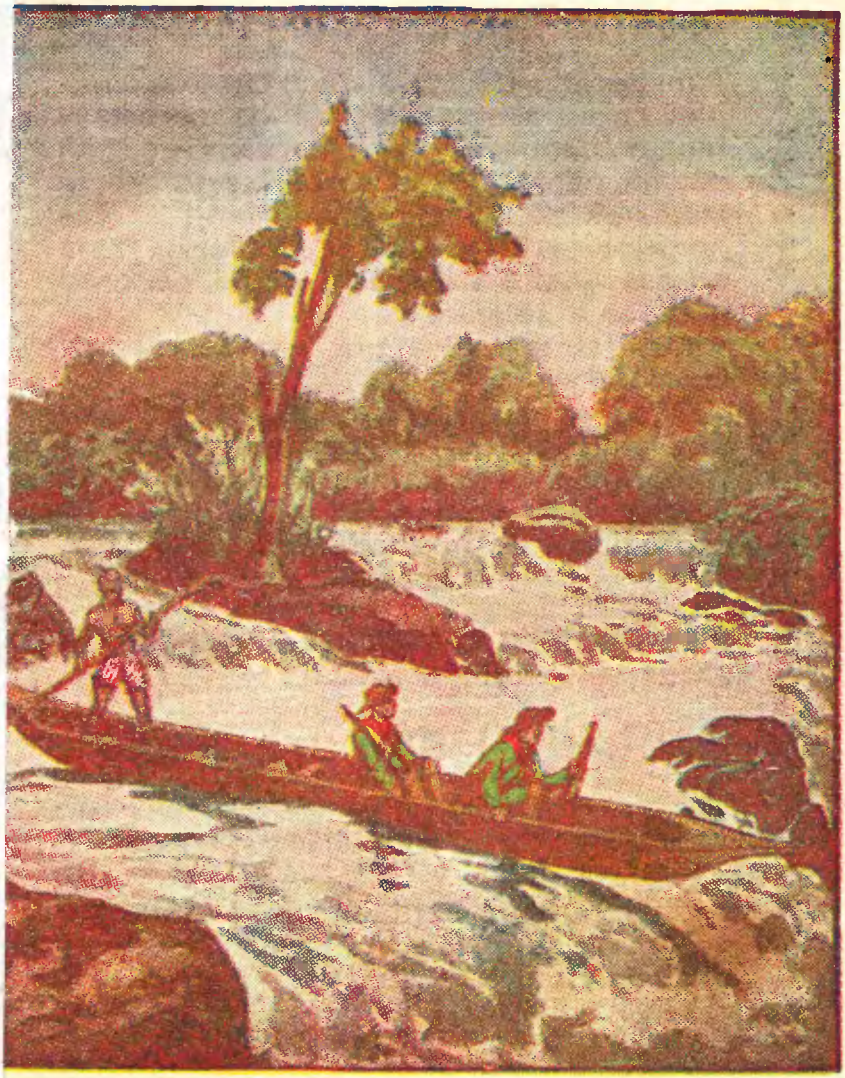

OGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL" BUCUREŞTI

DIN CEI TREI CERCETAŞI AU APARUT PANA ACUM:

No. 1. LA VOIA INTAMPLĂRII	No. 5. LUPTA DELA KASBA
No. 2. BRAŢ DE SÂNGE	No. 6. CECUL DE 5 MILIOANE
No. 3. ŢARA GROAZEI	No. 7. REBELII IN ŢARA APAŞILOR
No. 4. BOTURILE ROŞII	No. 8. MISTERUL LACULUI SACRU

PENTRU CERCETAŞII DIN ROMANIA

In dorinţa de a satisface cât mai complet cererile organizaţiilor de cercetaşi, facem cunoscut că rezervăm această pagină pentru ştirile cercetăşeşti.

Rugăm pe domnii comandanţi ai cohortelor să trimită la „Universul" pe adresa **„Cei 3 Cercetaşi"** ştirile ce cred necesar a se publica.

Ele trebuesc alcătuite în fraze cât mai scurte.

Când va fi loc, vom publica şi fotografii. Pentru aceasta îi rugăm să ne trimită fotografiile organizaţiilor respective pe care noi le vom publica pe rând fie săptămânal fie în supliment.

La CEI TREI CERCETAŞI se pot face şi abonamente în felul următor:

Pentru	10	numere	45 lei
„	20	„	80 „
„	30	„	120 „

Costul abonamentelor se trimite sau prin mandat poştal, sau se achită la ghişeele ziarului Universul.

VÂLTORILE CATARACTEI

CAPITOLUL 1

Lagărul cercetașilor

Soarele se scobora îndărătul pădurii virgine, cerul cu lumini roșiatice, care se reflectau în apele liniștite ca acelea ale unui lac, ale largului și maestosului Congo.

Nu se auzea nici-un zgomot în afară de rumoarea confuză a miilor de animale mari și mici, care se trezesc în pădure și pe malurile fluviilor, ca să înceapă viața lor nocturnă de hoinăreală și de vânătoare.

Deodată, o voce limpede și tinerească răsună în tăcere, zicând :

— Hei ! Raimond ! Văd colo o mică plajă pe care am putea să poposim de minune.

Și, în acelaș timp o pirogă se ivi de după un promontoriu, urcând cursul fluviului. Șase negri pe jumătate goi mânuiau cu repeziciune vâslele. In față, stând drept în picioare, era un tânăr îmbrăcat în uniformă de cercetaș italian. Cu browning-ul și securea la brâu, cu carabina în mâna dreaptă, el arăta cu stânga spre o mică plajă de nisip, care se întindea pe malul stâng al Congului la vre-o sută de metri mai sus de promontoriu.

In fundul pirogii ședeau alți doi cercetași, unul înalt și svelt cu ochii căprui; altul mic, îndesat cu ochi albaștrii ; amândoi erau înarmați ca și camaradul lor de la proră. Și acela, care avea ochii căprui zise cu glas vesel :

— Ai dreptate, Marius ! Plaja asta îmi pare foarte potrivită. Ce zici, Jan Bart ?

— Sunt de părerea voastră, răspunse tărăgănat, cercetașul cu ochii albaștri.

— Zomba ! zise atunci Raimond, acostează la plaja a-

Unul dintre cei șase negri, care era singurul cu fața spre proră, dete un ordin gutural și neînțeles și barca se îndreptă spre mal.

Într'o clipă străbătu cei o sută de metri, cari o despărțeau de el. Prora scârțâi, atingând nisipul pe când Marius sărea pe mal.

Raimond și Jan Bart îl urmară.

Acești trei băeți, cari se găseau aci, în plină Africă ecuatorială, pe malurile fluviului Congo, erau cei trei cercetași italieni: Raimond Balsan, Marius Colombo și Jan Maria Callega zis Jan Bart, cari-și continuau șirul de aventuri, făcând înconjurul pământului în tovărășia unui detectiv american, John Rock cu care se împrieteniseră în America, după ce trecuseră Atlanticul în aeroplan, câștigând astfel premiul de un milion de dolari, oferit de miliardarul american, Carnegie.

— Dar John, ce naiba o fi făcând ? exclamă Marius.

Cățeși trei se întoarseră spre promontoriu pe când negrii cu picioarele în apă scoteau piroga pe mal, împingând-o pe nisip.

— Iată-l ! zise Jan Bart, care se aplecase ca să vadă mai departe.

Într'adevăr, o a doua pirogă venea în spre promontoriu.

Era mai mică de cât prima și în ea nu erau de cât patru negri și un alb, care sta în picioare la pupă. El era îmbrăcat într'un costum kaki și încălțat cu cisme moi, avea pe cap o cască colonială și era înarmat exact ca cei trei cercetași.

Obrazul său proaspăt ras ca și când atunci ar fi eșit de la un bărbier din New-York sau Chicago, avea trăsăturile celui mai pur tip american ; nasul drept, buzele subțiri, ochii de culoarea oțelului vioi și reci, dar sinceri.

Nu spuse nici un cuvânt și nu făcu nici un semn vâslașilor săi, cari îndreptară barca spre plaja de nisip.

— John ! strigă Raimond prietenos. Ce te-a întârziat atât de ești cu o sută de metri în urma noastră ?

— Un trunchiu de arbore care plutea pe apă și pe care'l luasem drep un crocodil... când m'am apropiat ca să'l prind, am observat eroarea.

— Totdeauna se întâmplă așa, observă Jan Bart surâzând. Cu animalele de specia asta nu știi niciodată... Când e un crocodil, crezi că e un trunchi de arbore și când e un trunchi, crezi că e un crocodil. Nu știi de cât când ești aproape să'l atingi cu mâna.

— Și asemănarea asta joacă adesea feste foarte urâte indigenilor, cari se riscă să se scalde în fluviu, adaogă Raimond.

— Chiar așa, mii de pipe ! exclamă Marius râzând, tre-

poate să faci baie în fluviul Congo cu pumnalul între dinți, cu revolverul în mâna dreaptă și cu pușca în cea stângă.

— Și atunci, cum mai înoți, Marius? întrebă flegmaticul John Rock.

— Cu picioarele, mii de pipe!

Toți începură să râdă, până și John Rock, care nu se supăra niciodată de glumele lui Marius.

Cei patru călători așteptară ca a doua pirogă să fie trasă pe nisip.

Apoi, Raimond, care de și avea jumătatea vârstei lui John Rock, era șeful expediției, ordonă:

— Zomba, aibi grijă de toate! Noi ne ducem să cercetăm împrejurimile.

— Da! stăpâne! răspunse Zomba, un negru de statura atletică, care era șeful vâslașilor și „sergentul" expediției al cărei comandant era Raimond, iar Marius, Jan Bart și John Rock, ofițerii secunzi.

— Noi la dreapta, John zise Raimond.

— Și noi la stânga, ne-am înțeles! răspunse John Rock.

Și Raimond cu Marius, John Rock cu Jan Bart, pătrunseră în pădurea virgină, care închidea în semicerc mica plajă de nisip.

Pe când cei trei cercetași și americanul explorau pădurea din jurul plajei spre a-și da seama dacă regiunea era primejdioasă sau sigură, Zomba și cei nouă negri pregăteau tabăra.

Scoaseră din piroga cea mare o pânză de cort, niște țăruși, un ceaun, pături și o ladă cu vase și îngrediente de bucătărie.

In câteva minute cortul fu întins în mijlocul plajei și păturile așezate.

La câțiva metri de cort, trei pietre formară o vatră pe care așezară ceaunul plin de apă limpede luată din fluviu. Sub ceaun se așezară lemne și focul fu aprins.

Apa fierse repede. Și în timpul acesta se făcu brusc noapte, căci în regiunile tropicale nu există crepuscul și noaptea urmează după zi aproape fără tranziție. Dar întunerecul nu era prea mare, căci mii de stele sclipeau pe cer, și cornul argintat al lunei se zărea printre arbori.

— Zomba! patru focuri de veghe! porunci o voce clară.

Era vocea lui Raimond, care se întorcea cu Marius, după raita prin pădure. Aproape imediat după aceea apărură Jan Bart și John Rock.

— Nimic suspect? Întrebă Raimond pe Jan Bart.

— Nimic, răspunse ligurul. Dar voi?

— Am văzut un rinocer enorm într'o câmpie și mii de maimute

— Ah ! maimuțe sunt destule ! observă John Rock.

Și câteși patru își rezemară carabinele de pânza bine întinsă a cortului.

Intretimp, Marius se ocupa de mâncare, căci el era de fapt, bucătarul expediției și avea ca rândaș pe cel mai tânăr dintre negri.

Raimond, Jan Bart și John Rock, curățau în timpul acesta armele, după cum obișnuiau să facă în fiecare seară; negrii vedeau de foc ; Zomba, în cort, pregătea paturile pentru noapte...

Dar, deodată vocea puternică a lui Marius răsună :

— La masă ! mii de pipe.

In timpul prânzului, care dură un sfert de oră, liniștea în tabără și în împrejurimi fu absolută.

De două sau trei ori se auziră de departe țipetele elefanților; și ale maimuțelor, mult mai apropiate, nu încetară nici un moment.

Dar, atât exploratorii cât și negrii erau obișnuiți cu zgomotele astea ; și nici nu se mai osteneau să le asculte.

In acele regiuni nu trebue să se păzească cineva prea mult de animale, deși fauna e foarte numeroasă, variată și primejdioasă : trebuie să se păzească de oameni.

Cu atât mai mult cu cât ei se găseau pe teritoriul ocupat de Issanghi, indigeni canibali, hrăpăreți, cruzi și neînfrânați.

In cursul zilelor caravana cercetașilor trecuse pe lângă satul lor, care se găsea pe malul stâng al Congului.

In urma celor ce le spusese Zomba despre Issanghi, cei cercetași și John Rock credeau că sălbaticii îi vor ataca.

Dar nu fu așa ! Cele două pirogi trecuseră prin fața satului fără să li se întâmple nimic.

Motivul era simplu și Raimond, Marius, Jan Bart și John Rock îl înțeleseseră numai de cât : indivizii, cari se vedeau pe mal, sau în fața colibelor, nu erau de cât femei, bătrâni și copii. Ceeace însemna că adulții și războinicii erau afară din sat, ocupați cu vânătorea sau cu prădăciunile.

Expediția trecu, deci, fără inconveniente prin fața satului issanghi.

Dar, acum când își așezaseră lagărul pe malul fluviului la vreo zece kilometri de sat, trebuiau să stea în gardă căci se putea ca acei issanghi, vestiți de femei și de bătrâni că o expediție de albi trecuse în susul fluviului, să încerce în cursul nopții să surprindă caravana spre a o masacra și a pune mâna pe arme și bagaje.

După ce terminară prânzul, Raimond, Marius, Jan Bart și John Rock, fumând câte o țigară în jurul focului, vorbiră mult timp cu Zomba despre acel eventual pericol.

Se înțeleseră ca să doarmă pe rând, unii până la miezul nopții, alții dela miezul nopții până'n zori, în așa fel în cât să rămâie totdeauna de santinelă doi albi și cinci negri.

Raimond, Marius, Zomba și patru negri făcură primul rând ; Jan Bart, John Rock și ceilalți cinci negri își rezervară pe al doilea.

Și astfel, după ce terminară țigările, ligurul și americanul se retraseră sub cort iar cei cinci negri desemnați pentru al doilea rond se întinseră în jurul cortului, înfășurându-se în pături.

Iar Raimond și Marius așezară pe cei patru negri în fața a câte unui foc, iar ei împreună cu Zomba se duseră să se așeze într'o parte mai întunecoasă a plajei, lângă un șir de stânci, pe malul fluviului ale cărui ape sclipeau sub reflexul stelelor.

Și noaptea africană începu

CAPITOLUL II

O zi de vânătoare

Noaptea fu dintre cele mai liniștite și fără incidente ; sentinelele se schimbară pe rând și nici una nu fu nevoită să dea alarma.

Dimineața, când se treziră toți și eșiră din cort, negrul Zomba trimise câțiva oameni la 2—3 kilometri în josul apei ca să cerceteze dacă nu se ivea vreo bandă de issanghi.

Oamenii se înapoiară spunând că n'au văzut nimic.

Cei trei cercetași și John Rock hotărîseră să petreacă ziua în complet repaos, dacă nu se întâmplă nimic, care să-i oblige să plece, sau să lupte.

Și cum totul părea liniștit și ziua se anunța frumoasă, Marius propuse o vânătoare prin jungla africană. Propunerea fu primită în unanimitate și, lăsând lagărul în paza a șase negri, cei trei cercetași John Rock și Zomba, însoțiți de trei negri, fără arme, se afundară în pădure.

Nu merseră mult și se găsiră în fața unuia din acele imense spații în care vegetația aproape de nepătruns a pădurii virgine e înlocuită de întinderile destul de vaste ale savanei și ale junglei.

Un spectacol minunat se prezintă ochilor lor : înaintea lor se întindea un mare parc sălbatec, aci acoperit de imense covoare de verdeață, aci de stânci întunecoase, aci de arbori maestoși.

Era, desigur, unul din cele mai extraordinare peisagii africane

Şi pe culmile colinelor răspândite prin câmpie, nenumărate turme de bivoli, de zebre şi de antilope, făcură pe cei patru exploratori să scoată strigăte de admiraţie.

— A ! exclama Raimond. Asta e cu adevărat paradisul vânătorilor.

— Ce minunată descoperire. Mii de pipe ! strigă Marius nebun de bucurie.

— Pe sfânta Ana ! adăogă Jan Bart, tot atât de voios. Ce lovituri o să dăm !

Dar aceste exclamaţii avură darul să facă să dispară dintr'o dată zebrele, girafele şi antilopele.

Numai bivolii, mai îndrăsneţi, rămaseră pe loc încă vreo câteva clipe şi apoi se depărtară încet.

Atunci cercetaşii, urmaţi mereu de Zomba şi de negri începură vânătoarea.

Deodată, îndărătul unei mici stânci, cei trei tineri şi americanul văzură trei gazele mari, care păşteau iarbă la o distanţă de vreo cincizeci de paşi. Puseră toţi genunchiul la pământ, dar cinstea primului foc îi reveni lui Raimond, care întinse carabina, ochi şi apăsă pe trăgaci.

Unul din graţioasele animale făcu instinctiv un salt perpendicular şi recăzu mort : celelalte două fugiră îndărătul unui boschet.

Succesul lui Raimond fu salutat de aclamaţiile tovarăşilor şi ale negrilor. Zomba se precipită şi împlântă cuţitul în gâtlejul gazelei. Intr'o clipă, îi despărţi aproape capul, apoi o spinteca, o goli, tăiă membrele, alese părţile mai bune de mâncat, le înveli toate în pielea animalului şi puse pachetul în spinarea unui negru din escortă.

Dar marşul prin pădure şi prin junglă se făcuse fără ca vreunul dintre ei să se fi gândit la oră.

Marius fu primul căruia îi veni în minte să se uite la ceas şi constată că era la amiazi.

Din fericire, aveau un sac cu provizii şi se aşezară cu toţii la umbra unui arbore pe malul unui mic râu care izvora din apropiere.

Gustară în pripă ceva şi băură câte o ceaşcă de cafea neagră, preparată de Marius, iar, după o oră de conversaţie şi de digestie tihnită, porniră din nou la drum.

Mergând dealungul gardurilor vii, cei trei cercetaşi şi americanul, urmaţi de negri, făceau să fugă micile antilope care dispăreau înspăimântate.

După ce părăsiră malul micului râu, care se vărsa probabil în Congo mai spre nord, ajunseră la confluenţa altui pârâu şi a unui râu mult mai mare, cari erau desigur afluenţii aceluiaşi fluviu.

Și pe când admirau frumosul spectacol al apelor ce se amestecau și fugeau printre arbori, alt tablou se oferi ochilor lor încântați.

In mijlocul pajiștei, șase, șapte, opt, zece zebre se jucau între ele, mușcându-se și bătându-și coapsele, frumos vărgate, cu coada. Nu erau de cât la vreo sută cinci zeci de pași.

Vedeau la îndemâna lor animalele cele mai diverse, mândria pădurilor africane ; n'aveau de cât s'aleagă printre acele prăzi, și totuși nici nu puseră mâna pe pușcă, simțind un soi de repulsiune să ucidă niște animale atât de frumoase și de grațioase.

Văzându-i nemișcați, Zomba se apropiă și zise lui Raimond :

— Capitane, asta bun mâncat. Voi ucideți zebra !

— E adevărat, observă Marius cu jumătate glas. Trebuie să ne gândim la provizii; aproape nu mai avem și nu vom străbate totdeauna regiuni atât de bogate în vânat.

— E drept, observă Jan Bart.

— E și ideea mea — zise John Rock.

— Atunci, conchise Raimond, deoarece eu am ucis o gazelă, mai adineaori, trebuie să vă faceți toți rândul : d-ta John Rock !

Dar John Rock, zise cu smiplicitate.

— Nu : cei trei cercetași mai'nainte. Americanul după ei. E rândul lui Marius acum.

Marius nu se lăsă să fie rugat. Intinse pușca, ochi și trase.

O zebră căzu bătând aerul cu cele patru picioare. Zomba alergă cu negrii lui și cu cuțitul său ascuțit reteză capul animalului; sângele țâșni. In câteva minute fu jupuit, tăiat în bucățele și alt pachet de carne fu pus în spinarea unuia dintre negri.

— Vivat ! strigă John Rock, astăseară vom mânca zebră congoleză.

Și ar fi încheiat vânătoarea, dacă Zambă n'ar fi spus:

— Mai ești un negru fără pachet; mai bun voi împușca alt animal !...

— Bine, bine! mai târziu, zise Raimond. Și porniră, urmați de negri și de Zomba.

Fluviul, ale cărui ape, adânci în acel loc, dormeau între două maluri sinuoase, trecea printr'un desiș spre a reapare apoi cu suprafața acoperită de flori de lotus.

Malurile acelea liniștite și pitorești invitau pe cercetași și pe american să facă o baie. Jan Bart făcu propunerea.

Aleseră un loc, la umbra unei mimoze gigantice, acope-
[illegible] fină și deasă ca aceea a unei pajiști.

In câteva minute băeții și tânărul se dezbracară.

Cu picioarele în apă și brațele întinse, se pregăteau să se arunce în apă spre a trece înot pe malul celălalt, când, chiar în clipa în care erau să se scufunde, un corp enorm spintecând apa ca o săgeată se opri, exact în locul în care erau să se afunde.

Cei trei cercetași și americanul făcură o sforțare în sens invers și se deteră cu un salt înapoi.

Corpul acela nemișcat era al unui crocodil. Monstrul se depărtă, cu aerul deziluzionat. Aproape în aceeași clipă alți doi crocodili se iviră în acelaș punct și începură să bată apa cu furie.

— Mii de pipe! exclamă Marius, am scăpat ușor. Locul ăsta e un adevărat cuib de crocodili. Dac'am fi început să înotăm toate aceste bestii scârboase ar fi ieșit în jurul nostru, și ne-ar fi înghițit pe toți dintr'o dată.

Pe când Marius vorbea, cei doi crocodili dispărură și ei. Dar, acest incident făcu pe cei patru prieteni să se depărteze de apa înșelătoare pe care acum o urau.

Se grăbiră să se îmbrace, râzând de nenorocul lor și porniră din nou.

— La naiba! zise Raimond aș voi să mai apară și alți crocodili ca să-i salut cu un glonț între ochi.

Și merseră încet pe mal, atenți la cele mai mici mișcări ale apei, cu speranța de a vedea reapărând la suprafață spinarea zgrunțuroasă și fălcile întredeschise ale teribilului saurian.

Mai impetuos de cât tovarășii săi, Marius mergea cu vreo douăzeci de pași înaintea lor. Deodată, auzi un zgomot ușor prin frunzișul pe sub care curgea fluviul.

In regiunea aceea sălbatecă orice zgomot era îngrijorător, fie că venea de la animale sau de la oameni.

Marius se furișă în umbră până în punctul de unde provenea acel zgomot care părea o ușoară răcâială.

Printre frunze văzu doi indigeni, cari țineau în mână o bucățică de scoarță de pom pe care erau niște cărbuni aprinși; unul din acei oameni răcâia trunghiul unui arbore și afuma, — aruncând iarbă peste jeratec, — albinele care eșeau din trunchi, speriate de zgomot.

Marius, înarmat cu revolverul, nu ezită să se arate pe neașteptate, hotărît ca la cel mai mic gest ostil să închidă incidentul cu două focuri de revolver.

Dar, îndată ce'l zăriră, cei doi căutători de miere, rămaseră împietriți de uimire; își veniră însă repede în fire și

— Bana ! Bana !

Apoi, fără a mai spune ceva, începură să râdă cu hohote.

Marius își aminti că exclamația bana! bana! era strigătul favorit al unui trib de negri, al cărui sat îl străbătuseră cu câteva zile mai 'nainte.

Recunoscu în cei doi căutători de miere pe negri Vuaki.

Dar nu le cunoștea dialectul și fără îndoială, că nici ei nu știau italienește.

Marius începu atunci să râdă și el și le făcu semn să-l urmeze. Ei se supuseră, fără a sta la gând și după câteva clipe cei doi Vuaki erau în fața lui Raimond, Jan Bart și John Rock.

Zomba cunoștea idiomul negrilor, zisi Vuaki; le vorbi, și explică imediat lui Raimond că amândoi ar fi voit să se înroleze printre oamenii lui.

Tânărul cercetaș consimți; și după acest incident care n'avea altă importanță de cât că mărea efectivul caravanei, porniră iarăși la drum, dar de data asta spre a se înapoia, căci soarele era aproape de apus și trebuiau s'ajungă în lagăr înainte de a se înopta de tot.

Și avură imediat explicația prezenței celor doi Vuaki. Stupii de albine erau foarte numeroși în acea regiune; cucul, pasărea mierei, cum îl numesc indigenii, se întâlnea în adevăr foarte des prin acea parte a junglei; la strigătul său viu și sonor, Vuaki se opreau din când în când și după cinci minute aduceau lui Raimond faguri enormi plini de miere delicioasă, roșie sau albă.

Fagurele cu miere roșie conținea uneori și multe albine moarte, dar negrii lui Zomba, lacomi din fire, nu se sinchiseau și, mergând, mâncau odată cu mierea și albinele și ceara.

Indată ce pasărea mierii simte un om, scoate strigătul său răsunător și sare din cracă 'n cracă, strigând necontenit.

Indigenul o urmează ; dar nu merge așa cum ar voi cucul; și acesta se întoarce înapoi, strigă mai tare, pleacă iar ca o săgeată și nu se oprește de cât când a ajuns la trunchiul de arbore în care e stupul de albine.

Pe când indigenul afumă albinele, aruncând ierburi ude pe cărbunii aprinși pe care-i are pe o scoarță de pom și pune mâna pe fagurele plin de miere gustoasă, pasărea își netezește penele cu un aer mulțumit, apoi face să răsune un cântec de triumf, ca și când ar spune, că fără ea, omul n'ar fi putut descoperi mierea.

Cei trei cercetași și americanul se interesară mult de această metodă de a căuta mierea în pădurile africane. Și nu vorbiră de cât de asta până ce ajunseră în laga..

Soarele apusese. Azurul cerului se făcuse cenușiu, luna începea să se ivească și făcea ca apele Congului să strălucească asemenea unui imens brâu de argint.

Vulturul de apă trimitea strigătul său lugubru din vârful arborilor pe când elanii, sentinele credincioase, vesteau pe celelalte animale rămase în pădure.

Dar, în lagăr toți erau veseli și liniștiți.

Strânși în jurul focurilor cântau și râdeau. Ici cei trei cercetași și americanul, dincolo Zomba și ceilalți negri — unul rupea cu poftă dintr'o bucată de carne grasă, altul sugea măduva unui os de zebră, altul frigea pe jeratic o enormă cotletă.

Un negru mesteca în ceaun un fel de mămăliguță. Apoi când fu gata, se apucă să danseze în jurul ei, vesel că-i ieșise bine. Alți negri aruncau mereu lemne pe foc.

Reflexul flăcărilor făcea să strălucească armele așezate pe pământ în apropierea cortului și luminile crepusculului înroșeau arborii care-și proectau umbrele tremurătoare ale frunzelor pe fondul luminos al focurilor. Era o scenă de un pitoresc sălbatic și impresionant.

După ce se termină cina, fu un moment de repaos și de tăcere. Negrii Ubanghi și Vuaki vorbeau încet între dânșii.

Deodată Zomba se ridică, se apropiă de grupul albilor și adresându-se lui Raimond, zise:

— Căpitane. Eu vreau vorbesc la tine.

— Ce e? Intrebă, Raimond.

Atunci, în pitorescul său limbaj, Zomba exprimă dorința negrilor de a rămâne două sau trei zile în acel lagăr.

O astfel de cerere uimi pe cercetași și pe american. Era prima oară când oamenii din escortă își permiteau să-și exprime vreo părere, sau vreo dorință cu privire la mersul expediției.

— Ești nebun strigă cu severitate Raimond. Refuz; vom mai petrece noaptea asta aci și mâine de dimineață vom pleca, dacă Issanghi nu ne vor ataca.

Și Marius adăogă:

— Ai făcut rău, Zomba, că te-ai însărcinat cu o asemenea cerere: spune cine te-a sfătuit s'o faci?

Zomba răspunse după un minut de ezitare:

— Asmani.

— Cine e Asmani? întrebă Jan Bart.

— Asmani, unul din Vuaki, explică Zomba.

— Ei bine, zise Jan Bart cu autoritate du-te și îi spune lui Asmani că dacă nu se astâmpără nu-i vom mai da voie să vie cu noi și'l vom trimite înapoi la tribul lui.

Zomba se închină și se înapoiă la grupul indigenilor.

In fond, cei trei cercetași și detectivul nu dau prea mare importanță acestui incident. Dar făceau rău. Și în curând aveau să-și dea seama.

Intr'adevăr, pe când Raimond se scula ca să facă înconjurul lagărului și să ia anumite dispoziții, văzu deodată două capete de negri eșind de după o moviliță și avu, brusc senzația că două puști erau îndreptate asupra sa.

— Acre! strigă el.

La acel strigăt, care vestea pericolul, Marius, Jan Bart și John Rock fură dintr'o săritură lângă el cu revolverele în mână. Raimond ochia deja cu brovningul unul din cele două capete negre, strigând:

— Zomba! Spune-le că-i omor pe loc, dacă nu vin să se explice.

Zomba, care ședea liniștit la vreo trei pași, întorcând spatele scenei, nici nu-și dase seama de cele ce se petrecuseră. Se ridică brusc, înțelese imediat ce se întâmplase și adergând spre moviliță apucă de ceafă pe cei doi Vuaki pe care doi Ubanghi îi dezarmară într'o clipă.

Cercetașii și americanul se strânseră în jurul focului central, așteptând, cu aerul sever și inimă turburată de aceastăă încercare de revoltă.

Dezarmați și strânși de negri Ubanghi, cei doi Vuaki fură imediat conduși înaintea lui Raimond, și Zomba, servind de interpret le puse diferite întrebări.

Tremurând din toate membrile, ei mărturisiră că fuseseră trimiși spre albi de către șeful Issanghilor, cari se găseau la câțiva kilometri de fluviu.

Trebuiau să cerceteze cari erau forțele exacte ale expediției și,— dacă era posibil, — să întindă o cursă conducătorilor, în așteptarea sosirii Issanghilor.

Zomba era indignat, furios și cu un limbaj și o mimică foarte agitată ceru ca cei doi trădători să fie împușcați pe loc.

Jan Bart trebui să facă uz de toată influența pe care o exercita asupra lui Zomba, ca să calmeze pe credinciosul abisinian.

Cei doi Vuaki, din ordinul lui Raimond, fură urcați pe unul din acele trunchiuri de arbori pe care apele Congului le transportă în fiecare moment și, fără arme și fără mâncare, fură părăsiți în voia cursului fluviului.

Raimond se arătase generos, căci simțea repulsiune să ucidă cu sânge rece doi oameni, chiar când aceștia erau,— ca în cazul de față, — doi delicvenți recunoscuți.

Marius, Jan Bart și John Rock erau de aceeași părere și li se păru o pedeapsă suficientă să expuie pe cei doi ticăloși

să fie înecați de curentul fluviului, care putea răsturna trunchiul, să fie înghițiți de vreun crocodil, sau făcuți bucățele de coarnele unui rinocer.

Aceste primejdii, erau dealtminteri, foarte vagi, căci era mai mult ca probabil că cei doi Vuaki vor ajunge liniștiți în dreptul satului iIssanghilor, sau că-i vor întâlni cu pirogele lor pe apele fluviului.

Incidentul cu cei doi Vuaki era foarte grav fiindcă dovedea că Issanghi plănuiseră să atace expediția.

Se luară toate măsurile necesare spre a întâmpina un eventual atac nocturn și începură să facă de pază în jurul focurilor, pe când în pădure, viața de noapte începu.

CAPITOLUL III

Spre îndoitul atac

Țipetele maimuțelor, strigătele elefanților, din când în când, răcnetul vreunui leu, sau suflarea greoaie a vreunui ipopotam formau un concert sălbatec, care acompania în ton de bas miile rumori confuze ale șerpilor, ale insectelor, ale micilor animale care furnică prin pădure și ropotul apelor cataractelor din apropiere; căci dacă, în timpul căldurii înăbușitoare din cursul zilei, tăcerea din pădurea virgină e absolută, se petrece tocmai contrariul în timpul nopții când e, relativ, mai răcoare.

Atunci, fiarele ies din viziunele lor și încep vânătoarea. Atunci, se desfășoară în întunerecul pădurii lupte grozave și adesea boturi însângerate beau din apa limpede a fluviului.

Raimond și Marius nu erau încă obișnuiți cu teribilele zgomote nocturne ale pădurii virgine și adeseori miorlăitul feroce al vreuni jaguar, răsunând în apropeire, îi făcea să se înfioare. Dar, nu le era frică.

Simțeau totuși, acea indispoziție fizică pe care o simt toți albii, cari nu sunt încă aclimatizați cu singurătatea atât de groaznic populată a Africei ecuatoriale

Șezând lipiți unul de altul în fața fluviului negru, în care se reflectau stelele, Raimond și Marius se rezimau de o stâncă, strângând cu înfrigurare patul carabinelor puse pe genuchi.

Zomba se distra copilărește, asvârlind în apa fluviului pumni de nisip, iar ceilalți patru negri ațâțau mereu focul, aruncând în flăcări crăci uscate, din cinci în cinci minute.

Trecu astfel o oră. Apoi alta. Nici Raimond, nici Marius, nici Zomba nu scoseseră o vorbă.

Jan Bart, John Rock și ceilalți cinci negri dormeau sub cort și în jurul acestuia. Se auzea suflarea lor regulată.

Deodată, Marius tresări.

— Acré! șopti el.

— Ce e ? întrebă Raimond

— N'auzi ?

— Se aud atâtea zgomote...

— Da, mii de pipe! Dar asta e ceva nou!

— Unde ? In care parte?

Și aplecându-se, Marius făcu câțiva pași spre apa rîu viului. Raimond și Zomba îl imitară.

— Ei bine ? murmură Raimond.

— Am înțeles, mii de pipe! răspunse Marius încet.

— E un zgomot de piroge? Nu'l auziți?

Timp de un minut nimeni nu vorbi. Ingenuchiați pe malul fluviului ascultau cu încordare.

Zamba vorbi cel d'intâi.

— Da! Da! asta piroge! rele! rele piroge în timpul nopții !

— Aud și eu! afirmă Raimond. Ai dreptate Marius. Sunt mai multe piroge care vin în susul fluviului.

— Atunci, observă Marius, sunt desigur Issanghi. Știu că suntem puțini și vor să ne surprindă.

— Da ! Da ! asta piroge ! asta rele ! Asta rele noaptea! Vine departe zgomot piroge! pan! pan! de la stâncă, la pădure, dela pădure la stâncă!

Și negrul, cu gesturi mari, încerca să explice cercetașilor cuvintele sale cam obscure.

— Vrea să facă aluzie la ecou, zise Raimond lui Marius, la ecoul zgomotului de lopeți care răsună de pe un mal pe altul al fluviului. Ceeace auzim e ecoul.

— Și ce facem ?

— Așteptăm. Dacă Issanghii speră să ne surprindă se înșală. Dar, trebuie să stingem focurile cari luminează prea mult.

— Da! mii de pipe! Și trebuie să deșteptăm pe John Rock și pe Jan Bart.

— Zomba! Spune să stingă focurile.

Ordinul fu executat.

Negri asvârliră nisip peste flăcări, cari se stinseră fără zgomot.

Noapte absolută domni asupra micei plaje, căci razele lunii erau împiedicate de furnzișul arborilor din jur.

Intre timp, Marius intră sub cort și deșteptă pe Jan Bart și pe John Rock pe când Zomba sculă pe negrii adormiți. Intr'o clipă fură toți în picioare.

Puși în curent cu cele ce se petreceau, Jan Bart si John Rock ascultau.

și toți, albi și negri, întinseră urechea spre zgomotele, care veneau din spre fluviu.

— Nu mai e ecoul, acum! zise Raimond. Pirogele sunt acuma numai la o sută de metri de promontoriu.

— Peste zece minute vor fi în fața noastră, zise Marius.

— Trebue să fim gata la tot, sfătui Jan Bart, să ridicăm lagărul și să încărcăm pirogele.

— Da, zise John Rock. Fiind nevoiți să ne retragem în timpul nopții nu vom putea trece prin pădure. Trebue să luăm în susul apei. Pe când negri noștri vor vâsli, noi vom trage asupra Issanghilor, cari ne vor urmări desigur, deși nu le va fi tocmai ușor.

— Ne-am înțeles! zise Raimond. La lucru toți.

Cei trei cercetași erau obișnuiți acum cu viața lor de aventurieri. Prevăzuseră cazuri de felul aceluia care se prezenta. Și, fiecare, știa ce avea să facă. Ochii obișnuiți cu întunericul, după stingerea focurilor distingeau destul de bine obiectele.

Totul fu făcut repede și în ordine.

In piroga cea mare era Raimond, Marius și Jan Bart cu șase negri printre cari Zomba, iar în cealaltă John Rock cu ceilalți cinci negri. Piroga cea mică trecu înainte dealungul malului și se mobiliză în umbra unei stânci, de care vâslașii o proptiră, ținându-se cu mâinile. Acelaș lucru îl făcu și piroga cea mare, rămânând ascunsă și nemișcată. N'așteptară însă mult timp.

Pe apa luminată de mii de stele si din când în când de razele difuze ale lunii, apărură deodată o mulțime de forme negre.

Erau formele lungi ale imenselor piroge de război încărcate fiecare cu cel puțin douăzeci de oameni, — după socoteala lui Zomba.

Dar, oricât se sileau cei trei cercetași și americanul să vadă, nu puteau distinge de cât niște forme confuze. Le fu totuși ușor să numere pirogele, care se iveau una câte una de după promontoriu; erau cinci.

— O sută de oameni! murmură Marius.

Atunci cercetașii auziră ușorul fluerat modulat ca șueratul unui șarpe, care era semnalul obișnuit al lui John Rock.

— Impinge înainte, Zomba! ordonă Raimond. Să punem amândouă pirogele bord la bord.

Zomba făcu un semn negrilor.

Aceștia, ținându-se cu o mână de stâncă, îndoiră brațele în acelaș timp, așa că piroga alunecă ușor înainte.

Aproape imediat, în umbra ovacă a stâncii, se găsi bord la bord cu aceea a americanului.

Intunerecul era atât de adânc în cât cercetașii și americanul abia 'și puteau distinge figurile.

— Ce e, John? întrebă Raimond.

— Ascultați spre mal, răspunse americanul. Veți auzi zgomotul unei cete de oameni, care înaintează prin pădure.

Toți, albi și negri se dezinteresară pentru un moment de ceeace se petrecea pe apă spre a-și da seama de ceeace se petrecea pe uscat.

Nu încăpea nici o îndoială; tropăeli, zgomot de crăci rupte, frunze călcate în picioare și un zăngănit metalic; era vădit că o ceată de oameni mergea prin pădure, urmând de aproape malul râului.

Era apoi vădit că oamenii aceia nu luau nici o precauțiune ca să-și ascundă prezența.

Zgomotele erau atât de distincte în cât cercetașii și americanul puteau urmări marșul cu urechea întocmai cum l-ar fi urmărit cu ochii în plină zi.

— Merg la acelaș nivel cu pirogele, zise Raimond.

— Peste un moment vor fi în locul unde ne așezasem tabăra, zise Marius.

— Și dacă vreun Issanghi, zise Jan Bart, lovește cu piciorul vreuna din grămezile formate de focurile acoperite de cenușă, vor înțelege numai decât că nu suntem departe, simțind cenușa caldă.

— In cazul ăsta, zise John Rock, n'avem de cât să vâslim mai repede și să mergem în susul apei. Impreună, cele două bande numără cel puțin două sute de oameni. Și mulți dintre acești Issanghi, după cum îmi spunea unul din negri noștri pe când treceam prin fața satului lor, sunt înarmați cu puști moderne, pe care le cumpără, dând în schimb ivoriu, dela negustorii arabi, cari vin din spre lacul Ciad.

— Da, e mult mai prudent să eșim în larg. Dacă ne descopăr și ne urmăresc, vom fi mai liberi ca să ne apărăm.

— Și nu vom fi prinși într'o capcană, zise Marius.

— Acré! Murmură Jan Bart, care observa locul unde fusese tabăra.

— Acré! Iată-i!

Extremitatea fâșiei de plaje care mergea dealungul fluviului era în afară de zona de umbră opacă pe care o forma frunzișul des al arborilor.

Și în spațiul acela ceva mai luminos apăreau ciudate forme negre, sărind una câte una de pe stânca de care se rezimaseră cât staseră la pândă. Erau Raimond, Marius și Zomba.

Dar, deodată se păru că ies stele din nisipul de pe plajă.

Apoi se văzură cărbuni aprinși, pe când ceata Issonghilor se oprea pe stânca luminată.

Din mijlocul acelei mulțimi porni un fel de urlet scurt și strident.

— E un semnal, zise Marius. Vedeți, pirogele se opresc.

— Și una din ele se apropie de mal.

— De sigur că vor cerceta locul și se vor consulta, zise John Rock, ca apoi, să se ia după noi.

— Ateție! comandă Raimond cu voce înăbușită, dar în așa mod încât să fie auzit de toți.

— Plecăm? zise Marius.

— Da. Totul e gata ?

— Yes, zise John Rock.

— Da răspunse Zomba.

— Piroga cea mică în frunte și înainte!

Impinse de negri, cele două piroge se depărtară de stâncă și alunecară fără zgomot pe apă. Vâslele abia atingeau apa.

John Rock în prima pirogă și cei trei cercetași în a doua, stând plecați cu fața spre plaja de care se îndepărtau cu repeziciune. Dar, deodată un strigăt ascuțit se înalță din fluviu.

Cei trei cercetași și americanul, mirați, întoarseră capul spre partea de unde părea că venise.

Și, la lumina stelelor, se pomeniră în fața unei mici piroge, în care se distingeau niște forme omenești în picioare.

Și din nou se auzi ciudatul strigăt, venind din piroga aceea.

— Mii de pipe! exclamă Marius, sunt oameni din avangardă.

— Nu i-am văzut trecând prin fața plajei, zise Raimond.

— Trebuie să fi mers dealungul malului opus! zise Jan Bart.

— Și iată-ne descoperiți! conchise John Rock.

Nu mai încăpea îndoială.

La primul strigăt din spre fluviu se produse o vie agitație printre Issanghi. In timpul acesta pirogele, după ce se apropiară de mal, porniseră iar în largul fluviului.

Și acum urcau în susul apei cu extraordinară repeziciune.

— Peste trei minute vor fi aci! strigă John Rock cu voce normală, căci acum, fiind descoperiți, era zadarnic să mai scoboare tonul.

Treceau tocmai prin fața micei piroge, în care se aflau trei Issanghi stând aproape nemișcați în mijlocul fluviului.

— Am putea trage în ăștia trei, propuse Marius. Ar fi un avertisment pentru ceilalți.

— Nu. răspunse Raimond. Să nu tragem noi întâi. Să

așteptăm să fim atacați deadreptul. Căci acum nu suntem de cât urmăriți.

Și cu voce clară, bravul și generosul cercetaș comandă celor doi tovarăși și lui John Rock.

— Nu trageți până ce nu voi striga: foc!

Apoi, întorcându-se spre Zomba și spre vâslași.

— Mai repede! mai repede!

Și timp de un sfert de oră, fără să se dea nici un atac, pozițiile fură următoarele:

Aproape la mijlocul fluviului cele două pirogi, a americanului și a cercetașilor înaintau cu repeziciune în susul apei. Indărătul lor, la vreo două sute de metri, cele cinci imense pirogi ale Issanghilor, formând un singur front, urmau cu mare viteză.

Piroga cea mică, de unde pornise acel strigăt ciudat, nu se vedea. Nici banda de Issanghi care veneau de pe uscat nu se zărea. Nu se mai auzea nici un zgomot.

Când începuse urmărirea, Marius se uitase la ceasul său cu cadran luminos.

— E unsprezece și jumătate! spusese el cu voce tare.

Și nimeni nu mai rosti un cuvânt timp de un sfert de oră. In noaptea tăcută, urmărirea pirogelor continua fără ca poziția unora, sau a altora să se schimbe.

— Douăsprezece fără un sfert! exclamă Marius. A! mii de pipe ! Ce, o să ție până la sfârșitul lumii? Simt furnicături în brațe! și cocoșul carabinei mă gâdilă la deget.

Cu glasul lui liniștit, Jan Bart răspunse:

— Va mai dura încă vreo trei ore.

— De ce trei ore? întrebară într'un glas Raimond și Marius, mirați de un pronostic atât de precis.

— Fiindcă, răspunse Jan Bart, cu viteza asta, în câteva ore vom ajunge la picioarele cataractei numită Stanley Fall, sau Cascada lui Stanley.

— Și atunci, mii de pipe ?

— Atunci, e foarte simplu. Cum nu putem să urcăm cataractele vom fi siliți să ne luptăm, ca să nu ne predăm Issanghilor.

— Mii de pipe! strigă Marius. E chiar așa! Vor să ne împingă spre cataracte ca să ne strângă între pirogele lor și căderea de apă.

— Fără a mai socoti, adăogă Raimond, cu răceală, banda de pe uscat pe care n'o mai vedem și la care nu ne mai gândim, dar pe care nu trebue s'o uităm... Nu m'aș mira să taie prin pădure și să se ducă să ne aștepte la poalele cataractei. Și astfel, riscăm să fim prinși între cataracte și Issanghi de pe uscat și de pe fluviu.

— Ei bine, să vie! urlă Marius furios. Ce le-am făcut

noi acestor Issanghi? De ce nu ne lasă să ne continuăm în liniște călătoria? Mii și milioane de pipe!

Și turbulentul tânăr întinse carabina și fu cât pe aci să tragă spre una din pirogile care-i urmăreau mereu de la o distanță de două sute de metri.

Dar Raimond puse mâna pe umărul prietenului său zicând :

— Marius !

Și cum milenezul ezită, mormăind blesteme neînțelese, dar fără să apese pe trăgaciul carabinei, Raimond reluă cu gravitate :

— Marius, amintește-ți jurământul cercetașului italian. Acel jurământ pe care, cu mâna ridicată l-am depus toți, Jan Bart, tu și eu... și care spune :

„Promit pe onoarea mea să ajut pe semenii mei fără deosebire!"

Or, aceasta implică a avea o conștiință de om leal și generos iar nu un spirit agresiv. In cazul de față această conștiință ne impune să nu vărsăm sângele omenesc de cât în caz de legitimă apărare; și constă tocmai în a nu trage nici un singur foc măcar, înainte de a fi cu adevărat atacați...

— Iartă-mă Raimond, zise Marius, cu glas emoționat. Ai dreptate, mii de pipe! Nu voi trage. Dar vezi, am simțit sângele năvălindu-mi la creer, gândindu-mă că maimuțoi ăștia ne împing spre moarte, fără ca ei să riște ceva.

Atunci se auzi glasul liniștit al lui Jan Bart:

— Deocamdată nu riscă nimic, e drept. Dar, când îi vom ataca, dacă îi vom ataca, ei bine, pe Sfânta Fecioară! mulți dintre ei vor cădea în apă cu stomacul găurit înainte ca noi să fim înghițiți de cascadă.

— Bravo, Jan Bart! Răbdare, Marius. Te felicit Raimond !

Cine rostea, în noapte, acele cuvinte?

Era John Rock, care, în picioare la pupa micei piroge, nu pierduse nici o silabă din scurta și nobila discuție a celor trei cercetași. Și el, omul matur, recele american își exprima astfel părerea și mulțumirea.

După aceea, nimeni nu mai vorbi.

Fără ca ceva să schimbe poziția urmăritorilor și a urmăriților, strania vânătoare nocturnă continuă mai bine de trei ore.

Și, pe măsură ce timpul trecea, pe când pirogele înaintau în susul apei, zgomotul formidabil al cataractei, mugetul surd și detunător al căderei de apă devenea tot mai surd, mai profund, mai formidabil.

In zgomotul gigantic, care umplea văzduhul, toate celelalte rumori ale naturei se atenuau și se stingeau

Nu se mai auzea, pe maluri, răgetele leilor, strigătul elefanților, miorlăitul jaguarilor, gâfâitul ipopotamilor, țipetele maimuțelor, vaetele antilopelor urmărite prin savanele deșerte și nechezatul zebrelor sărind prin câmpii.

Doar un tunet enorm, imposibil de închipuit, care avea într'însul ceva solemn și teribil și făcea să li se strângă inima cercetașilor, americanului și vâslașilor ubanghi. Și, pe măsură ce înaintau spre locul de unde venea acel zgomot formidabil, ce sporea din minut în minut, cercetașii, americanul și negrii simțeau strângându-li-se gâtlejurile, tremurându-le inimile și înghețându-le sângele în vine.

Dar nu se mai puteau înapoia și nici măcar nu se mai puteau opri; cruzii și numeroșii Issanghi își continuau îndârjita urmărire. O continuau încăpățânați și tăcuți, fără să arunce nici o săgeată, fără a trage un singur foc.

Și cei trei cercetași, americanul și negrii Ubanghi și Zomba ca să nu cadă în mâinile ferocilor lor urmăritori, mergeau cu repeziciune, în mod inevitabil, spre înspăimântătoarea cataractă!

CAPITOLUL IV

„Foc"

Aurora lumina cerul când cei trei cercetași și John Rock ajunseră în fața cataractei lui Stanley. Spectacolul era magnific, grandios și teribil. Dedesubt se întindea albia fluviului largă ca un lac în care o imensă întindere de apă sclipitoare clocotea în vârtejuri și vâltori amețitoare; era bazinul, în fundul căruia se prăvăleau apele cataractei.

Și cataracta, între două maluri repezi plantate cu cocotieri și banani era o avalanșă de ape clocotinde și spumoase care se spărgeau de vârfurile stâncilor, țâșneau, împrăștiind nori de spumă.

Între cele două maluri, care scoborau ca treptele unei imense scări, apele păreau că se prăvălesc din înălțimile cerului, producând un zgomot continuu, mai puternic de cât zece trăsnete care ar fi răsunat deodată.

— Acré! strigă Marius. Iată trupa de uscat.

Deși strigase din răsputeri, camarazii săi abia îl auziră. Se întoarseră toți deodată spre malul drept spre care Marius arătă cu degetul.

Pe un promontoriu, care se prelungea sub ultima cataractă, înaintea lacului format de fluviu, erau vreo sută de negri Issanghi în mare parte aproape goi.

Erau înarmați cu suliți, arcuri și săgeți. Puțini dintre ei aveau și puști,

— John Rock! Zomba! strigă Raimond cât putu de tare, vâsliți spre malul stâng.

Ordinul era inteligent: astfel se depărtau de trupa de uscat, fugind din bătaia săgeților și chiar a puștilor.

John Rock și Zomba repetară ordinul vâslașilor și cele două piroge care se găseau atunci în mijlocul lacului, se întoarseră spre malul stâng.

Văzând manevra, Issanghi de pe uscat scoaseră strigăte atât de puternice încât se auziră, cu tot zgomotul cataractei. Și toți, deodată, traseră cu arcurile și cu puștile... Demonstrație inutilă, care-i umplu de deziluzie și de furie.

Cercetașii, John Rock și vâslașii râseră, căci săgețile și gloanțele cădeau la cel puțin cincizeci de metri de cele două piroge.

— Afară numai dacă nu vor găsi mijlocul să treacă fluviul, zise Marius la urechea lui Raimond, ăștia nu mai contează pentru noi.

— Da, dar mai sunt ceilalți, răspunse Raimond cu aerul grav și îngrijorat.

Ceilalți, erau Issanghi din piroge.

Acum, când nu mai erau nevoiți să se preocupe de cei de pe promontoriu, Raimond, Marius, Jan Bart și John Rock își concentrară toată atenția asupra celor ce se petreceau în jos de cataracte, pe fluviu.

Tocmai în momentul acela cele cinci piroge, încărcate fiecare cu douăzeci de oameni intrau în apele lacului.

Înaintau toate în rând, împinse de douăzeci de vâslași.

— Oho! strigă Jan Bart, sunt câte patruzeci în fiecare pirogă, douăzeci, în fund cari vâslesc și douăzeci în picioare, în fund și în față, înarmați cu sulițe, arcuri și puști.

— Și vâslașii, la un moment dat, pot lăsa lopețile și lua armele, mii de pipe! strigă Marius.

— Care va să zică, două sute de oameni în contra noastră! exclamă Raimond. La naiba! Sunt prea mulți! Eu aș avea o idee...

Vorbind între ei, cei trei cercetași erau atât de aproape unul de altul în cât n'aveau nevoie să strige prea tare ca să domine zgomotul cataractei. Dar, când vroiau să fie auziți de John Rock, care, în cealaltă pirogă era mereu la o distanță de vreun metru de ei, erau nevoiți să strige mai tare.

Raimond urlă cât îl ținea gura:

— John! John Rock!

— Ohe! Ohe! răspunse americanul spre a-l face să înțeleagă că auzise.

— Ascultă bine și să manevrăm în armonie.

— Ohe! am auzit și înțeles!

— Malul stâng e liber. iată ce vom face. Să acostăm.

Negrii noștri vor lua pirogele în spinare și croindu-și drumul pe mal, vor duce pirogele în pădure, dincolo de cataracte. Noi patru le vom acoperi retragerea și îi vom urma de la distanță, pas cu pas, trăgând asupra Issanghilor, dacă acești sălbateci se hotărăsc să ne atace.

— Minunat!

— Trebue, reluă Raimond, ca negri noștri să ne preceadă la o oarecare distanță ca să nu fie loviți de gloanțele sau de săgețile inamicului; ca purtători și vâslași ne sunt absolut necesari.

— Oh! perfect... yes! urlă americanul.

— Zomba le va comanda și îi va conduce deoarece cunoaște cataracta pe care a urcat-o, de pe uscat, acum vreo cinci ani... Și, odată ajunși în sus de cataracte, ne vom îmbarca din nou... Dacă ne urmăresc, vor trebui să se oprească pe mal. Și rămânând în mijlocul fluviului vom fi în afară de bătaia armelor lor, căci pirogele lor sunt mult prea mari ca să le poată transporta ca noi în spinare. Ai înțeles tot ?

— Da ! Yes ! Yes !

— Atunci, înainte, vâslași ! înainte cu toată viteza spre mal !

Constatară totuși imediat, că Issanghii ghiciseră intențiile albilor.

Și cei trei cercetași și americanul văzură, că cele cinci piroge, întorcându-se și ele spre malul stâng, manevrau astfel în cât să ajungă în acelaș timp și în acelaș loc ca și ei.

Raimond încruntă sprincenele.

Jan Bart, care 'l observa, zise liniștit :

— Liniștește-te Raimond. Noi trebue să urmăm o linie dreoptă și scurtă iar ei o diagonală de două ori mai lungă ; vom ajunge înaintea lor.

— Da, zise Raimond, dacă n'ar merge mai repede. Dar, ia uită-te la vâslașii lor, au o mișcare din ce în ce mai repede... viteza lor merge mereu crescând....

— Nu destul însă, pentruca să poată ajunge o dată cu noi, replică Jan Bart, cu acelaș ton liniștit.

Era vădit că cele două piroge urmărite vor ajunge la mal cel puțin cu cinci minute înaintea urmăritorilor.

Și acest avantaj era suficient pentru ca Zomba și negrii lui, încărcând bărcile, să poată dispărea în pădure și să înceapă greaua ascensiune a muntelui de pe al cărui versant căděau în cataracte succesive apele fluviului.

Ascunzându-se îndărătul arborilor de pe mal, cercetașii și americanul puteau ține în respect pe Issanghi, ciuruindu-le de gloanțe pirogele, deasupra liniei de imersiune în așa mod încât să le facă să se umple de apa care avea să intre prin găurile și crăpăturile făcute de gloanțe.

Şi, planul părea atât de aproape de succes încât Raimond, Marius, Jan Bart şi John Rock nu mai simţeau nici o grijă. Ba chiar se amuzau, observând sforţările teribile pe care le făcea Issanghii ca să accelereze mersul pirogelor lor atât de lungi şi de greoaie din cauza încărcăturii. Dar, brusc, situaţia se schimbă. Se schimbă într'un mod pe care singur Marius părea că-l prevăzuse, rămânând mut în fundul pirogei, în genuchi, cu carabina întinsă şi cu degetul pe trăgaci, gata să tragă.

In alunecarea lor oblică spre mal cele cinci piroge, în şir, una după alta, se prezentau aproape completamente de flanc.

Cei o sută de războinici Issanghi formau deci un front şi stăteau nemişcaţi ca nişte statui. Pe neaşteptate, la un strigăt ascuţit venind de pe prima pirogă, acei o sută de oameni răspunseră cu o clamoare sălbatecă.

Intinseră arcurile, agitară suliţele, şi duseră puştile la ochi. Iar, la un al doilea strigăt, detunăturile răsunară, săgeţile saltară în aer.

— Mii şi sute de pipe ! urlă Marius, uitându-se la Raimond.

Dar Raimond, palid, cu buzele strânse şi sprâncenele încruntate privea în jur.

— Nimeni nu e rănit ? Nu... foarte bine ! Au tras prea sus cu puştile şi suntem încă prea departe de ei ca să ne poată ajunge cu săgeţile.

Rostind aceste cuvinte cu cea mai mare linişte, apucă cu amândouă mâinile carabina pe care o ţinuse pân 'atunci pe umăr şi ridicând-o în aer, strigă :

— Marius, Jan Bart, John Rock... atenţie ! Apoi cu coate fortele înzecite de apropierea bătăliei inevitabile, strigă :

— Foc !

Primul care trase fu Marius.

Işi alesese de mai 'nainte omul. Era un Issanghi gigantic, pe jumătate acoperit de o mantie viu colorată care sta în mijlocul primei piroge alături de alt Issanghi, de aceeaşi statură, dar înfăşurat cu un soi de brâu alb, care-i flutura pe coapse.

Acei doi sălbatici erau de altminteri singurii cari purtau un simulacru de îmbrăcăminte. Toţi ceilalţi erau complet goi.

La focul lui Marius, negrul cu mantaua colorată căzu în fluviu. Şi cum carabinele cercetaşilor erau încărcate cu gloanţe explozibile speciale pentru vânarea elefanţilor şi ale fiarelor mari, corpul gigantului explodă ca un obuz.

Alte trei focuri trase de Raimond, de Jan Bart şi John

Rock răsunară simultan și alți trei razboinici Issanghi căzură în apă, sau în mijlocul vâslașilor.

Cele patru victime erau toate în prima pirogă. Vâslașii fură cuprinși de panică. Lopețile se izbiră una de alta, piroga trasă de curentul fluviului se puse de-acurmezișul, și se izbi cu violență de a doua pirogă, care, o desfundă.

— Ah ! mii de pipe ! exclamă Marius.

Acum fac o baie !

Spre marea bucurie a cercetașilor a lui John Rock, a lui Zomba și a negrilor Issanghi, sălbaticii din prima pirogă făcură într'adevăr o baie, barca lor umplându-se cu apă și răsturnându-se.

Această primă ostilitate, începută într'o atmosferă de bătălie și cu patru morți de partea Issanghilor, era acum o scenă tumultoasă, care păru foarte comică cercetașilor și tovarășilor lor.

Colo, cei treizeci și șase de sălbatici se zbăteau în apă, luptau contra curentului, se agățaseră de celelalte piroge, erau scoși din apă sau părăsiți în mijlocul zăpăcelii generale. Mulți riscară să se înece, dar curentul puternic îi împinse spre mal, înainte de a cădea la fund.

Și în moentul în care această scenă se termina ; în momentul în care, din nou aliniate, cele patru piroge își reluau mersul oblic ; în momentul în care sălbatecii, urlând și scoțând vociferări fioroase, se pregăteau din nou de atac ; în acel moment precis, cele două piroge ale albilor atingeau uscatul. Intr'o clipă cei zece negri și cei patru albi debarcară.

Pirogele fură scoase din apă și luate în spinare de patru oameni, împreună cu tot ce conțineau.

Zomba și alt negru, înarmați cu securi mari, precedau pe ceilalți spre a-și deschide calea, când gardurile de spini, lianele sau ierburile le astupau prea mult drumul nesigur însemnat de pașii fiarelor dealungul pădurii.

Și purtătorii pirogilor porniră, pe când Raimond, Marius, Jan Bart și John Rock, drepți și nemișcați pe mal, observau din dărătul arborilor cele ce făceau Issanghii.

CAPITOLUL V

Spre abis

Nimic nu poate descrie furia, turbarea, urletele și vociferările sălbaticilor, când văzură dispărând în pădurea care mărginea malul, cele două piroge pe care voiau să le captureze. Nu atât pentru piroge, care nu aveau pentru ei prea mare importanță, cât pentru oamenii albi și negri și pentru încărcătura prețioasă pe care ei. cu drept cuvânt, o presupuneau că se găsea pe bord.

Timp de câteva minute strigătele furioase ale sălbaticilor dominară zgomotul cataractei.

Tot strigând și urlând, continuau să vâslească și cele patru piroge se apropiară de mal.

Ascunși îndărătul a patru trunchi de arbori care se atingeau, cercetașii și americanul puteau vorbi fără a ridica prea mult vocea.

— Mii și milioane de pipe ! zise Marius, aș vrea să știu mai curând ce au de gând să facă.

— Vom ști numai de cât, zise Raimond.

— E probabil, adăogă Jan Bart că vor să debarce și să continue să ne urmărească pe uscat.

— Desigur, aprobă John Rock. Știu că nu suntem de cât paisprezece. Cu toată superioritatea armelor noastre și a tirului nostru, numărul atât de covârșitor față de al nostru trebue să le dea încredere în victorie.

— Sunt totuși curagioși acești Issanghi, observă Marius.

— Da ! aprobă Raimond. Pe când treceau prin fața satului lor, Zomba mi-a spus că sunt renumiți în tot Congul pentru curajul și ferocitatea lor.

— Deci, reluă Jan Bart vor desigur cu ori ce preț să puie mâna pe armele noastre pe hainele și pe toate lucrurile noastre.

— Și pe noi înșine, conchise John Rock.

— Mii de pipe! urlă Marius. O să le fie cam greu să-mi ia cămașa și pielea. Raimond, acum când ne-au atacat primii. dacă mai continuă să ne urmărească, sper că vom fi în legitimă apărare ?

— Vezi bine ! afirmă Raimond.

— Atunci, putem trage când vrem ?

— Da! da! Foc de voie!

— Ai dreptate, amicul meu, adăogă John Rock cu liniștea lui imperturbabilă. Ei sunt o sută nouă zeci și patru și noi suntem patru. Până ce nu vor înceta de a ne urmări, nu ne putem permite luxul să fim generoși. Vom încerca deci, să-i speriem !

— E drept! zise Jan Bart.

— Foarte drept ! aprobă Raimond.

— Atunci, să-i speriem strigă Marius. Nu vreau să-mi las scheletul în Africa. Vreau mai întâi de toate să terminăm înconjurul pământului pe care abia l'am început. Apoi, vreau să mă înrolez. Vreau să deviu ofițer, colonel, general.

— Și toate astea nu s'ar putea realiza, dragă Marius, întrerupse John Rock, rârând încet, dacă Issanghi ar pune mâna pe noi, căci chiar dacă ne-or prinde vii. ai risca, — și

noi toți împreună cu d-ta, — să ne lăsăm oasele prin Africa.

— Pe S-ta Fecioara ! exclamă Jan Bart. Eu vreau să-mi revăd frumoasa mea, Ligurie !

— Și eu Roma! afirmă, grav, Raimond.

— Și eu New-York-ul, adăogă John Rock.

Și câteși patru se priviră. In ochii lor strălucea acel fulger pe care 'l aprinde în pupilele soldaților eroici certitudinea unei lupte pe viață și pe moarte și voința nestrămutată de a învinge oricât de numeroși ar fi inamicii.

Și Marius strigă cu transport tineresc :

— Ei bine, mii de draci ! Ii urăsc pe maimuțoii ăștia ! Ce nevoie aveau să ne atace ? Pe cinstea mea ! Vreau să omor atâția câte cartușe am.

O să-i învățăm noi minte, să întindă curse călătorilor, cari nu cer altceva de cât să voiajeze și să vâneze în tihnă... Destul, am vorbit, acum....

— Foc, conchise Raimond, liniștit.

Și patru detunături de carabină se contopiră într'una singură. In momentul acela două piroge atingeau malul, la vreo mie de metri de locul în care se găseau cercetașii și americanul.

Și, sălbaticii debarcară pe mal în mijlocul unei mari confuziuni.

Patru dintre ei, luați, ca să zicem așa, din zbor, căzură în apa pe care o colorau în roșu. Fu un tumult îngrozitor.

Fără a mai aștepta ca să acosteze și celelalte piroge, vreo sută de issanghi, comandați probabil de acela dintre dânșii care purta un brâu de culoare albastră se repeziră alergând pe mal, spre locul în care se găseau cercetașii și americanul.

— Foc !

Din nou cele patru detunături se confundară. Și patru Issanghi, cari alergau în fruntea celorlalți, se rostogoliră la pământ.

Dar, asta nu opri pe ceilalți, la cari se adăogară și războinicii împreună cu vâslași de pe ultimele două piroge. Și ceata negrilor, vociferând, continua să fugă, agitând în mâini puștile, sulițele și arcurile.

Asediatoriii se găseau la o distanță abia de cincizeci de metri și această distanță se micșora mereu.

Rămânând acolo, chiar dac'ar fi tras fără răgaz, albii ar fi fost, fatalmente înconjurați și masacrați.

— Retragere ! comandă Raimond, a cărui paloare exprima acuma hotărîrea rece a unui șef, pe când figura lui Marius, roșie de furie, vădea toată emoția soldatului asvârlit în mijlocul învălmășelei

Cât pentru Jan Bart și John Rock, erau deasemenea palizi, cu privirea încruntată și rece.

— In retragere! le repetă Raimond. Din arbore în arbore și foc de voie! Atunci începu o retragere ne mai pomenită, o luptă deandaratelea între trei băeți și un bărbat de-oparte și două sute de sălbateci în alta.

Retragere eroică, dificilă, formidabilă în mijlocul unor pericole de neînvins.

Cercetașii și americanul trebuiau să meargă deandaratelea pe o potecă inegală, repede și primejdioasă, astupată de stânci, de trunchi de arbori răsturnați și de liane tăiate ; poteca aceea strâmtă pe care trecuseră Zomba și cei nouă negri. Aceștia erau cu cel puțin un sfert de oră înainte.

Nu era mult și nu puteau fi prea departe, căci desigur erau adesea siliți să se oprească spre a-și deschide calea cu lovituri de secure printre ierburi și liane, sau spre a trece cu pirogele peste stâncile din drumul lor.

— Tovarăși, strigă Raimond. Cu orice preț trebuie ca Zomba să fie cu mult înaintea noastră.

Să ne retragem cât mai încet posibil.

— Trebuie să rezistăm două minute în dosul fiecărui arbore.

— De aceea trebuie să tragem în serie, fără pauze, afară de cele pentru a încărca.

— Mii de pipe! mi-ar trebui o mitralieră! zise Marius.

In cursul acestui schimb de idei cercetașii și americanul străbătuseră o câmpie largă la extremitatea căreia începea poteca pe care apucase Zomba.

Intr'un acord tacit, se opriră la capătul potecii, se adăpostiră îndărătul arborilor Raimond și Marius la dreapta, John Rock și Jan Bart la stânga și așteptară ca Issanghii să iasă din câmpie.

Nu așteptară mult.

Puteau urmări drumul pe care 'l făceau sălbatecii, chiar fără să-i vadă, ascultând doar strigătele și urletele lor furibunde.

Și deodată, în câmpie fu o năvală tumultoasă de diavoli negri. Atunci focul cercetașilor și al americanului reîncepu. Nu se mai opri. Aproape fără întrerupere, carabinele tunau, gloanțele șuerau prin aer, explodând apoi într'un craniu în stomacul sau în pântecele vreunui Issanghi.

Era bătălia, lupta cu inevitabilele sale orori, cu toate cruzimile necesare. Căci, dacă John Rock și cercetașii nu s'ar fi apărat, dacă n'ar fi ucis, ar fi fost prinși, târâți, torturați, arși încetul cu încetul și uciși cu o cruzime rafinat. Ceva mai mult, negrii din escortă ar fi fost ajunși de Issanghi și uciși și ei sau condamnați la cea mai mizerabilă sclavie.

împrăștind moartea la fiecare foc de carabină, cercetașii și americanul făceau deci operă de legitimă apărare și datoria lor de oameni civilizați, de exploratori, de apărători ai celor slabi, persecutați și atacați de o horda de sălbateci însetați de sânge, de care era greu să scape printr'o retragere fără luptă.

Efectul salvelor de pușcă fu atât de neașteptat și de teribil încât Issanghii fură opriți din mersul lor, chiar la mijlocul luminișului.

Șaisprezece dintre ei, acei cari fugiseră înainte căzuseră și formau un fel de barieră sângeroasă.

Și nu erau răniți. Nu erau de cât morți, căci gloanțele celor patru albi explodau îndată ce atingeau un obiect dur, sau un os și corpul omului era totdeauna atins în organele vitale.

In fața unei apărări atât de înviersunate și de periculoase pentru ei, Issanghii, cari nu se așteptaseră la o astfel de rezistență din partea unui mic grup de patru oameni, — căci ei înțeleseră imediat că vâslașii fugiseră înainte cu pirogele, — Issanghi deci, își deteră seama că trebuiau să schimbe tactica. Căci dacă s'ar fi încăpățânat să continue acea urmărire în massă și în linie dreaptă, ar fi sfârșit prin a fi cu totul decimați.

— Uite! Se retrag, observă Marius, care 'și încărca pușca.

— Să stăm în gardă! spuse John Rock, încetând de a mai trage.

Issanghii, într'adevăr se retrăgeau. Dar nu se duseră departe. De partea cealaltă a luminișului se ascunseră în tufișuri, îndărătul arborilor și al stâncilor.

Și cum Raimond ca să vadă mai bine, ieși puțin din ascunzătoare, săgețile zburară prin aer, străbătând câmpia ca un stol de muște.

— Pe Sfânta Fecioara! Ești rănit, Raimond! exclamă Jan Bart.

— Da! mii de pipe! E rănit bombăni Marius.

— Atenție! urlă John Rock. Stați ascunși!

Intr'adevăr, printr'o mișcare spontană, Marius și Jan Bart eșiseră dindărătul arborilor ca să se apropie de Raimond. Issanghii îi văzură. Și îi salutaseră cu focuri de pușcă, săgeți și sulițe.

Din fericire, nici Jan Bart, nici Marius nu fură atinși.

Cât despre Raimond, rădea, arătând celor trei amici strânși în jurul său îndărătul aceluiași arbore, cotul stâng pe care il zgâriase o săgeată și care sângera ușor.

— O simplă zgârietură, zise el. Nu merită să mai vorbim. Nici n'o simt măcar. Nu vă îngrijiți de asta!

Și, luând un ton de comadă :

— Să supraveghem pe Issanghi.

Și câteși patru plecând capul cu precauțiune și căutând să nu se descopere, priviră spre câmpie printre frunzele crăcilor mai joase. Dar, în câmpie nu se vedea nici un om viu.

Șaisprezece cadavre udau pământul cu sângele lor. Și nori de muște enorme și de țânțari roteau în jurul lor. Cât pentru horda Issanghiilor, era invizibilă.

După vociferările furioase de puțin mai înainte și după zgomotul detunăturilor, urmase o tăcere absolută întreruptă numai de zgomotul puternic al cataractelor, care urma neîncetat, dând impresia a ceva etern.

— S'au ascuns mișeii ! șopti Marius.

— Ce facem ? întrebă Jan Bart. Nu putem sta aci !

— S'așteptăm puțin ! răspunse Raimond. Să lăsăm pe Zomba și pe oamenii săi să mărească distanța. Cu toate obstacolele ce le ies în cale, au nevoie de mai mult timp.

Să supraveghem pe Issanghi. Și, dacă unul se arată, sau dacă'l ghicim după mișcarea unei frunze, sau a unei ramuri, tragem, fie numai pentru a le arăta că suntem încă aici.

— Da, și nu vom continua retragerea ca să căutăm alt loc de apărare, de cât când, pierzându-și răbdarea, Issanghii se vor decide să sfideze moartea, străbătând câmpia și asvârlindu-se asupra noastră. Cât timp nu se mișcă, nu suntem în prea mare primejdie.

Un foc de pușcă îi tăiă vorba.

Era Marius, care trăsese.

Și, se văzu în fundul câmpiei, dincolo de un tufiș, bucăți însângerate dintr'un corp omenesc, zburând în toate părțile ca într'un sângeros foc de artificii. Glonțul explozibil își săvârșise opera.

— Unul mai puțin, rassă de banditi ! bombăni Marius !

Imediat după aceea trase și Jan Bart.

De data asta nu se văzu nimic, dar se auzi un strigăt, zgomotul ramurilor rupte de un corp în cădere și un horhăit de agonie. Și din fundul luminișului zburâ un nou stol de săgeți vizibile și de gloanțe invizibile.

Marius, care tocmai, plecase capul într'o parte, avu pălăria găurită. O săgeată se înfipse în casca lui John Rock. Dar, în acelaș timp Raimond și John Rock traseră. Și din nou fură strigăte, un horhăit și o explozie înăbușită.

Era oribil acel război, în care se luptau fără să se vadă — și în care moartea depindea de îndemânarea și sângele rece al unora, de enervarea și furia altora, ajungându-și scopul de-oparte și dând greș de cealaltă.

Da, era atât de oribilă, încât Jan Bart fu primul care

simți remușcare și mila, — deși știa că Issanghii n'ar fi avut aceleași sentimente, dac'ar fi fost învingători.

— Raimond, zise el, mă desgustă acest măcel. N'am putea s'o ștergem tiptil ?

Zgomotul cataractei ne-ar înăbuși pașii. Când vom ajunge pe Zomba și pe oameni săi, îi vom lăsa să-și continue drumul, ne vom agăța din nou și dacă Issanghii ne urmăresc iar, ei bine, vom reîncepe să tragem, căci atunci ar fi absolut necesar.

— Tocmai mă gândeam și eu la asta, Jan Bart, cu atât mai mult, cu cât mă tem să nu fim....

— Impresurați ! completă Marius, și eu mă gândisem. Pe când câțiva Issanghi ne reține atenția lăsându-se să fie uciși, cât mai puțini posibil, ceilalți sălbatici sunt în stare să întreprindă prin pădure o mișcare de impresurare, tăindu-ne retragerea și împușcându-ne pe la spate.

— Și, masacrând în acelaș timp pe Zomba și pe negri, adăogă John Rock. Issanghii sunt destui de numeroși ca să se împartă în trei grupuri. Ordonă, Raimond !

Și Raimond ordonă fără a mai șovăi.

— Să plecăm ! să mergem plecați și cât mai încet !

Atunci începură să urce poteca deandaratelea și foarte încet, cu ochiul și urechia ațintite și carabina în mână, gata să tragă la cea mai mică mișcare a inamicului.

Putură astfel să se retragă, fără nici un incident până la prima cotitură a potecii. Când trecură de cotitură se ridicară. Nu mai riscau să fie văzuți de Issanghi.

Și așteptară, cu inimile bătând.

— Nimic! murmură Marius. Nimic într'adevăr, în afară de monotonul și puternicul zgomot al cataractei.

Nimic nu se vedea în desișul nepătruns al păduri. Timp de cinci, zece minute, așteptară. Tot nimic !

— Poate c'au renunțat de a ne mai aștepta, zise timid Jan Bart. John Rock avu o expresie de îndoială, iar Marius, nerăbdător, ridică brusc din umeri.

— Haidem! reluă Raimond. Să înaintăm. Și mai repede de data asta !

Nu mai era nevoe să meargă deandaratelea.

Poteca, curățată și lărgită de Zomba și de oamenii lui, le permitea să înainteze doi câte doi.

Și astfel, Raimond cu Marius o luară înainte, pe când Jan Bart și cu John Rock îi urmau.

Poteca urca în zig-zag, ocolind stâncile, trecând printre pietre, mergând pe marginea prăpastiilor, în fundul cărora se roteau apele cataractei.

Și, timp de un sfert de oră, fără ca nimic să-i facă să se

creadă urmăriți, cei trei cercetași și americanul merseră cu pași sprinteni, cu toată greutatea urcușului.

— Iată oamenii noștri! zise deodată Marius.

Să-i ajungem ! răspunse Raimond.

Și cei patru prieteni ajunseră pe un fel de platou, unde Zomba și negrii lui se opriseră în jurul pirogelor puse pe pământ.

— Stăpâne, mai sunt încă Issanghi ? întrebă Zomba.

— Nu știu, zise Raimond. Vă odihniți ?

— Da ! Noi trebuie odihnim cinci minute.

Dar, Zomba începu să râdă și adăogă :

— Cinci minute trecut. Inainte ! marș !

Supuși, cei opt negri ridicară pe spinare pirogele și mersul reîncepu. In frunte, Zomba și un negru, deschideau și lărgeau calea, tăind liane și ramuri cu lovituri de secure.

Adeseori, când trebuia să escaladeze vre-o stâncă, Zomba ajuta pe purtători și cu forța lui herculeană, ridică de jos o pirogă cu brațele întinse, ca și când ar fi fost vorba de un baston.

Raimond, Marius, Jan Bart și John Rock lăsară iarăși o oarecare distanță între ei și purtătorii pirogelor. Apoi, porniră și ei la drum.

Dar, nu făcură nici zece pași și niște detunături răsunară în spatele lor. Și, în jurul lor, mici crăci de arbori căzură, retezate de gloanțe.

— Mii de pipe ! exclamă Marius ! Iată că iar începe muzica !

Cercetași și americanul se întoarseră și se ascunseră imediat îndărătul arborilor, observând ultima cotitură a poteci pe care trecuseră.

— Nu văd nimic, zise Raimond.

— Nici eu, afirmară împreună Jan Bart și John Rock.

— Așteptați ! zise Marius. Stați atenți la cele ce se vor petrece și trageți asupra locurilor, unde vedeți fumul focurilor de pușcă, îndată ce vor mai trage.

Luă de jos o cracă uscată, puse în vârf pălăria și o scoase în afară de arborele după care se ascundea. Rezultatul fu imediat.

Foarte aproape răsunară vreo douăzeci de detunături și pălăria lui Marius fu găurită în cinci sau șase locuri.

Dar Jan Bart, Raimond și John Rock veghiau ; traseră imediat, fiecare de două ori.

Și strigăte, zgomote de cădere și lungi gemete urmară detunăturilor.

— Zece pași înapoi ! Ordonă Raimond.

Ordinul fu executat și retrăgându-se toți se refugiară îndărătul unui arbore

Și timp de câteva ore urmă tot așa.

Pas cu pas, protejând dela distanță marșul lui Zomba și al negrilor săi, americanul și cercetașii băturâ în retragere, trăgând ori de câte ori li se prezenta ocazia.

Nevăzuții Issanghi, care se încăpățânau să-i urmărească și ei pas cu pas, nu încetau de a trage la întâmplare.

Dar, deși trăgeau la întâmplare, erau încă periculoși.

Un glonț atinse în treacăt, umărul drept al lui Marius, altul, ricoșând, izbi pe John Rock în plin piept ; din fericire își pierduse forța, și nu pătrunse de cât pe jumătate într'un portofoliu gros pe care-l purta în buzunarul dinăuntru al hainei ; dacă n'ar fi fost acel portofoliu providențial, John Rock ar fi fost omorît pe loc.

Și de mai multe ori câteși patru simțiră gloanțele trecându-le pe lângă obraz, altele se înfipseră cu un zgomot surd în trunchiul arborilor în dosul cărora se ascundeau.

Dar, în sfârșit, auziră strigătul convenit cu Zomba, care însemna că el și negrii săi, ajunseseră deasupra cataracteî sau mai bine zis, deasupra cataractelor care formau așa numita cascadă a lui Stanley.

Geograful Jan Bart știa că dincolo de această cădere Congul devenea calm și lin pe o distanță foarte mare.

Le-ar fi fost deci posibil, ca menținându-se în mijlocul fluviului să urce liniștiți, cursul apei. Astfel ar fi fost afară din bătaia armelor Issanghilor, fie că aceștia ar fi fost pe un mal, sau pe altul și chiar pe amândouă.

Și ar fi putut chiar să-i împuște dela distanță, mulțumită faptului că armele lor băteau foarte departe.

Și, poate că atunci Issanghii ar fi renunțat de a-i mai urmări.

Acestea erau reflexiile celor trei cercetași și ale americanului, când auziră strigătul convenit cu Zomba.

— Trăiască Italia ! Trăiască Italia ! strigaseră împreună toți negri.

Asta însemna că pirogele fuseseră din nou lăsate pe apă într'un punct în care navigația era posibilă.

— Insfârșit ! zise Raimond.

Și uitându-se la ceas adăogă :

— Amiazi ! Și luptăm din zori !

In momentul acela cercetașii și americanul erau refugiați în dosul unei stânci, care se găsea în marginea potecii.

— Trebue s'ajungem pe Zomba, strecurându-ne din arbore în arbore, sfătui Jan Bart.

— Și voi vă veți îmbarca repede în piroga cea mare continuă John Rock.

— Dar d-ta ? întrebă Raimond.

- Eu, răspunse americanul voi acoperi retragerea voa-

stră. Și nu va voi urma de cât după câteva minute ; piroga cea mică fiind mult mai ușoară de mânuit se va depărta de mal mai repede de cât a voastră. Și cum cu carabina mea, voi ști să țiu la distanță pe Issanghi, vom avea timpul și unii și alții să ajungem în mijlocul fluviului înainte ca Issanghii să îndrăsnească să se arate pe mal.

— Și în cazul acela noi îi vom împușca îndată ce se vor arăta, adaogă Jan Bart.

— Toate astea sunt foarte bune ! Mii de pipe, bombăni Marius. Dar, un lucru mă uimește și mă îngrijește.

— Care ? întrebă Raimond.

— Acesta : că după ce am părăsit luminișul, noi n'am mai primit nici sulițe, nici săgeți.

— Așa e ! aprobă Jan Bart.

— N'am mai avut în contra noastră de cât Issanghi înarmați cu puști, continuă Marius, adică cel mult vreo treizeci dintre cari am ucis câțiva. Dar, unde sunt ceilalți ? Iată... mă tem de împresurare... Nu m'aș mira să-i regăsim iar în susul apei când va trebui să trecem pe uscat cele nouă cataracte care formează a doua din cascadele lui Stanley.

— Ai foarte mare dreptate, nu trebuie să mai stăm aci nici un minut, zise Raimond. Plecând cât mai repede pe apă poate, vom putea, să-i depășim și să evităm cursa pe care ar putea să ne-o întindă, în apropierea celei de a doua cascade. Deci să ne grăbim.

Totul fu executat întocmai și fără nici un incident, cu toate numeroasele focuri de pușcă pe care Issanghi, mereu nevăzuți și mereu prezenți, le trăgeau la întâmplare, îndată ce-și închipuiau, după trozniturile ramurilor uscate și după foșnetul frunzelor, că albii nu mai erau ascunși îndărătul arborilor și porniseră din nou.

Și, deodată, cercetașii și americanul eșiră în plină lumină sub soarele fierbinte și orbitor, pe o limbă de pământ, care scobora ușor până'n apa liniștită a fluviului.

In jos de limba aceea de pământ, la o distanță de trei sau patru sute de metri fluviul cădea pe panta accidentată a cataractelor.

— Stăpâni ! Stăpâni ! Iute ! iute ! bun Congo ! bun !

Era Zomba, care-și chema stăpânii.

Cele două piroge erau în apă, ținute lângă mal de negri cari se țineau cu mâinile de tufișuri. Toți negrii erau imbarcați, patru în cea mai mică și șase în cea mare.

Și toți, afară de Zomba și de cei doi negri cari țineau pirogele lângă mal, aveau lopețile în mână.

John Rock descoperi la capătul potecii un arbore cu trunchiul scund și bifurcat. Se duse de se postă îndărătul lui. rezimă carabina în furca formată de crăci și zise :

— Duceți-vă amicii mei, îmbarcați-vă și porniți spre mijlocul fluviului. Eu de-aci stăpânesc o sută de metri din potecă. Vă jur că până ce nu voi bate în retragere spre piroga mea, Issanghii nu vor trece.

Dar, dintr'o săritură, Marius fu lângă John Rock

— Ce faci Marius ? strigă americanul.

— Rămân și eu.

— Da...

— Destul ! mii de pipe ! Spre a proteja retragerea e nevoie de doi ; e mai multă siguranță. Un negru din piroga cea mică să treacă în cea mare. Așa, voi avea și eu loc. Și-mi voi relua locul în cea mare îndată ce vom fi afară din pericol.

— Haide Marius, zise John Rock, eu sunt de ajuns, te asigur... Te expui zadarnic.

— Mă expun. Mii de draci ! răcni Marius. Dar d-ta atunci ? D-ta nu te expui ? Și de ce numai d-ta ?

Dar destulă vorbă. Raimond e șeful expediției. Jan Bart e geograful ; sunt cei mai trebuincioși și trebuie să treacă înaintea oricui. Noi doi, John Rock, suntem combatanți. Să rămânem dar !

Și cum Raimond și Jan Bart, emoționați, nu se mișcau, Marius se supără :

— Mii și milioane de pipe ! strigă el. Ce-așteptați voi doi ? Orice clipă de șovăire ne micșorează șansele de a scăpa câtesi patru ! Plecați !

In fond, Marius avea perfectă dreptate.

Trebuia mai întâi de toate să evite ca Raimond și Jan Bart să fie puși în imposbilitate de a-și exercita atribuțiile. Trebuia iarăși să evite ca vreunuia din negri să i se întâmple ceva, căci pierderea unui vâslaș, sau a lui Zomba ar fi fost o catastrofă.

Pentru a acoperi deci o retragere atât de primejdioasă John Rock nu era de ajuns, căci dacă întâmplător era rănit sau ucis, întreaga expediție ar fi fost pierdută.

In doi însă, puteau împiedeca acțiunea Issanghilor, cel puțin pentru un timp îndoit cât ar fi putut unul singur.

In doi, când s'ar fi îmbarcat în piroga cea mică, ar fi putut îndrepta un foc de două ori mortal împotriva Issanghilor cari ar fi năvălit, eventual, pe limba de pământ.

Raimond înțelese. Și cum era datoria sa de șef, acceptă sacrificiul lui Marius.

— Bine, zise ! Dar va fi rândul nostru altă dată !

— Ne-am înțeles ! răspunse Marius, fericit ! La revedere, în curând, amicii mei !

Raimond și Jan Bart alergară spre mal și săriră în piroga cea mare. Zomba făcu un gest. Vâslele atinseră apa. Și barca lungă și ușoară zbură pe apă în contra curentului.

Indărătul arborelui bifurcat Marius și John Rock pândeau apariția Issanghilor, așteptau focuri de pușcă, sau mici nori de fum, cari să le indice poziția trăgătorilor. Dar, nu văzură nimic.

Nici un sălbatec nu se arăta.

Nu se auzi nici o detunătură.

— La naiba ! bombăni Marius. Nu-mi place asta ! Unde naiba s'or fi vârât? e ciudat că nu se mișcă nici unul când printre frunzele arborilor ar trebui să vadă piroga pe apă.

— Ce e drept, zise John Rock. Tăcerea asta e ciudată !

— Mii de pipe ! O să vedem noi ! Căci tânărul milanez se adapta repede evenimentelor. Se gândea cu filozofie, că nu trebuie nici o dată să-ți bați capul prin anticipație, când te găsești în fața unui lucru nelămurit.

— Principalul în momentul ăsta, își zicea el, e ca piroga cea mare să ajungă în mijlocul fluviului, unde Jan Bart, Raimond și negrii vor fi în siguranță. Pe urmă vom vedea !...

Și John Rock gândea absolut acelaș lucru.

Și, amândoi, fără a pierde din vedere poteca, își aruncau ochii mereu spre apele fluviului.

Colo, în fund, în plin soare, piroga aluneca ușoară, împinsă de forța repede și cadențată a vâslelor, care păreau mari plăci de argint.

— Acré ! Exclamă Marius deodată. Sunt la mijloc.

— Da ! Au ajuns, zise John Rock.

— Plecăm și noi ?

— All right !

Iute, o ultimă ochire asupra potecii ; o săritură înapoi ; o fugă repede ; un salt... Și iată-i pe amândoi în piroga cea mică.

Cei trei negri apucară vâslele și, sprintenă, barca se avântă în aceeași direcție cu aceea a lui Raimond.

Și, atunci se desfășură drama, drama teribilă pe care dispariția misterioasă a Issanghilor înarmați cu sulițe și săgeți părea c'o prevestise, cași tăcerea Issanghilor înarmați cu puști.

Drama grozavă, care se desfășură într'o clipă cu repeziciunea unui trăznet.

Piroga cea mică era abia la zece metri de mal, când, la extremitatea limbii de pământ, acolo unde pădurea ajungea până'n marginea fluviului și unde arborii își scăldau rădăcinele în apă, răpăiră deodată focurile unei salve de puști.

Consecințele fură teribile.

Doi dintre vâslașii negri fură uciși pe loc și lopețile lor, căzând în apă fură imediat luate de curent. Al treilea negru avu bratul străbătut de un glonț. Se răsturnă peste cada-

vrele tovarășilor săi, căzuți în fundul pirogei, vărsând valuri de sânge și urlând de durere.

— O ! exclamă Marius cu glasul sugrumat, și nebun de furie ochi în spre grupul de tufișuri înalte și de arbori imenși, de unde plecase salva ucigătoare... Dar John Rock îl bătu cu putere pe spate și îi strigă cu glas răgușit:

— Privește... colo, în susul fluviului.

Dar, înainte ca Marius să se fi întors înapoi o nouă salvă porni din tufiș.

John Rock simți o usturătură la obrazul stâng care se umplu de sânge. Puse mâna: un glonț trecând, îi făcuse o rană puțin adâncă dela colțul buzelor până la lobul urechii stângi.

— Mii de fulgere! urlă Marius.

Dar, rămase imobilizat, fără să se mai gândească la primejdia unei a treia salve. Privea, nemișcat, la spectacolul ce se desfășura în partea de sus a fluviului.

Colo, foarte departe încă, patru piroge imense încărcate cu sălbatici se desfăceau de malul stâng.

— Oh! au transportat pirogele ca și noi!

— Da! zise John Rock, cu voce surdă, legându-și pe sub bărbie o batistă, care-i ascundea rana. Da, cunoșteau desigur vreo trecere mai ușoară de cât acea știută de Zomba. Sunt atât de numeroși... Au putut să-și transporte pirogele în etape și acum ne taie drumul.

— Și ceilalți, colo ! ceilalți, strigă Marius întinzând brațul spre malul drept. Pe malul acela se înșirau dealungul apei toți Issanghi cari formau trupa de uscat.

— Suntem prinși între două trupe! zise John Rock. Cea de pe malul drept și cea din dărătul tufișurilor. Iar în spate avem cataractele și abisul...

— Dar mii de fulgere! Nu vezi, că mergem spre abis ? urlă Marius, lăsând să-i cadă pușca pe cadavrele negrilor și apucând una din lopețile, care mai rămăseseră în barcă, zicând:

— Fă ca mine, John, de nu, vom găsi o moarte mai sigură în caracte de cât în fața gloanțelor Issanghilor.

Intr'adevăr, în timpul celor două sau trei minute, care trecuseră după prima salvă, piroga cea mică rămăsese fără vâslași. Din fericire, pe deoparte, curentul o trase repede spre mijlocul fluviului și afară din bătaia puștilor Issanghilor, cari, deatminteri nu mai încercară altă salvă.

Dar, din nefericire, în acelaș timp aceeași acțiune a curentului trăgea piroga spre căderea bruscă de ape, spre cataracte, spre vâltoare, spre distrugere, spre moarte. Și cursa pirogei spre abis era din ce în ce mai repede.

John Rock imită pe Marius și apucă o lopată și, amândoi, încercând să meargă împotriva teribilului curent, începură să vâslească cu forța disperării.

CAPITOLUL VI

Vâltoarea

În piroga cea mare, Raimond, Jan Bart, Zomba și cei șase vâslași văzuseră cu oroare desfășurându-se teribila dramă.

Imediat, cei doi cercetași și Zomba, care era înarmat cu o carabină cu repetiție, îndreptară un foc bine alimentat asupra grupului de arbori și de tufișuri, de unde pornise salva ucigătoare. Apoi, Jan Bart strigă :

— Pe Sfânta Fecioară ! Curentul îi târăște spre cataracte !

— Zomba ! urlă Raimond, s'alergăm în ajutorul lor !

Cei doi tineri erau palizi de emoție și de durere, dar nu-și pierduseră sângele rece. Zomba, tot așa de emoționat ca și ei, era totuși și el calm. Cu glasul și cu gestul îndemnă pe vâslași, cari împinseră cu toată repeziciunea piroga mare spre cea mică.

— Trage mereu, Jan Bart! strigă Raimond.

— Da! Da!

Și Jan Bart trimetea o ploaie de gloanțe explozibile asupra tufișului, neoprindu-se de cât spre a încărca arma. Cât pentru Raimond, nu se gândea decât la salvarea camarazilor săi.

Printre bagajele expediției erau și câteva lasso-uri, făcute din frânghie subțire și ușoară, dar extrem de solidă și rezistentă. Le scoase din învelișurile în care erau și, în picioare la prora pirogei, se pregătea să le arunce lui Marius și John Rock. Manevra era inspirată de tragicele împrejurări ale momentului. Părea destul de simplă.

Consta în a se apropia de piroga cea mică în așa mod în cât Marius și John Rock să poată prinde lasso-urile asvârlite de Raimond. După care, negrii lui Zomba ar fi vâslit din răsputeri spre a merge în susul fluviului, remorcând piroga cea mică.

Asta aveau de făcut ! Dar, vor avea timpul necesar ? Vor ajunge înainte ca mica pirogă să se prăvălească în vâltorile omorâtoare ale cataractei ?

Și, pe de altă parte, chiar ajungând înaintea momentului fatal, vâslașii pirogii celei mari vor avea forță să urce curentul care devenea din ce în ce mai puternic, din ce în ce mai repede pe măsură ce se apropia de locul de unde ape-

le cădeau în valuri ameţitoare? Vrând să remorcheze piroga cea mică, poate că şi cea mare mergea spre pieire?

Intrebări îngrijorătoare, care se prezentau cu o groaznică preciziune în mintea lui Raimond, lui Jan Bart, lui Zomba şi chiar a vâslaşilor.

Dar, ameninţarea groaznicului pericol nu împiedică pe Jan Bart să tragă mereu asupra grupului de arbori ca să distrugă pe cei ce se ascundeau îndărătul lor.

Şi în timpul acesta Raimond cu laţul în mână tremura de nerăbdare. Sub îndoita presiune a curentului, care o trăgea şi a lopeţilor care o împingeau, piroga zbura pe luciul apei.

— Incetează focul, Jan Bart! strigă deodată Raimond şi ia al doilea laţ ca să-l asvârli odată cu mine!

Jan Bart puse carabina în pirogă şi trecu, rezemându-se de spinarea vâslaşilor în partea dinainte a pirogei. Şi, acolo, cu laţul în mână aşteptă alături de Raimond.

Amândoi, palizi, cu figurile contractate, cu privirile la pândă şi cu nervii încordaţi, priveau mica pirogă spre care zburau, gata să prindă momentul prielnic spre a zvârli frânghiile de salvare.

Şi ce se petrecu în piroga cea mare? De trei sau patru minute, Marius şi John Rock vâsleau cu toată puterea, silindu-se să învingă curentul.

Işi ziceau, că îndreptându-se în diagonală, puteau domina acţiunea de atracţie a curentului asupra pirogei. Puteau spera să ajungă la mal la câţiva metri deasupra cataractei. Şi asta ar fi fost de ajuns.

Malul drept era totuş ocupat de o ceată de Issanghi...

— Ei şi! strigase Marius. Vor trage asupra noastră fără să ne nemerească şi Raimond cu Jan Bart îi vor ciurui cu gloanţe explozibile.

— In definitiv, zise John Rock, prefer să înfrunt pericolul Issanghilor de cât pe acela al cataractelor.

Dar, în acelaş timp, se uitau mereu spre piroga cea mare, care zbura spre dânşii.

Şi, vedeau pe Raimond în picioare cu o frânghie în mână, gata să le-o asvârle. Apoi, văzură şi pe Jan Bart în aceeaşi poziţie.

Dar, John Rock, calculând cu acea preciziune care-i era caracteristică, distanţele respective, până la piroga cea mare, până la malul drept şi până la cataractă şi în acelaş timp rapiditatea devierei sub formidabila presiune a curentului, constată că nu puteau ajunge la mal şi că piroga cea mare nu-i putea ajunge la timp, fiind târâţi mai 'nainte de curentul furios.

— Ce e.
— Suntem pierduți !
— Văd și eu! răspunse Marius cu același sânge rece
Colo, în susul fluviului, Raimond și Jan Bart scoaseră un strigăt, un strigăt ascuțit, de oroare, de spaimă, de disperare.
Și ei făcuseră calculele și constatau că salvarea lui Marius și a lui John Rock era imposibilă.
Piroga, pradă curentului vertiginos, nu se mai supuse impulsului lopeților și întorcând brusc prora spre cataracte alunecă asemenea unei săgeți, îndreptându-se spre abis.
Marius, ridică furios din umeri și lăsă lopata devenită nefolositoare. Apucă atunci carabina și o puse pe umăr ca și când n'ar fi voit să fie fără armă în fața morții. Apoi se ridică în picioare și cu figura transfigurată, urlă cu voce sfâșietoare:
— Raimond! Jan Bart! Adio! Trăiască Italia.
John Rock se ridicase în același timp și-și pusese arma pe umăr. Și americanul, vroind s'aducă un omagiu eroicilor săi tovarăși de aventuri și mai ales acelui cercetaș care era pe punctul de a muri împreună cu dânsul, strigă :
— Trăiască Italia !
In clipa aceea piroga nu mai era de cât la zece metri de grozava cataractă.
Marius privi cu ochii măriți de groază apa aceea sclipitoare, care cu repeziciunea unui tren în plină viteză îl târa spre moarte. Și cuprins de o exaltare furioasă, urlă înc'o dată cu glas sugrumat și cu obrazul scăldat de lacrimile care-i curgeau din ochi.
— Trăiască talia !
Făcându-și vânt, sări în apa care-l înconjură, târându-l în vâltoarea spumegândă. In acelaș timp piroga oscilă... Și dispăru și ea în haosul detunător al cataractelor.

CAPITOLUL VII

Infruntați pericolul, cercetași!

Din piroga cea mare, Raimond, Jan Bart și Zomba văzură pe John Rock bătând aerul cu brațele... Apoi nimic.
O răceală glacială, o răceală de moarte curse prin vinele celor doi cercetași imobilizându-i cu buzele livide și ochii căscați...
Dar, deodată fură ca galvanizați și un fior îi zgudui din cap până'n picioare.
Un strigăt eșea din abis, un strigăt teribil care spinteca tumultul cataractelor.

— Ajutor! ajutor!

Cine striga așa nevăzut și de departe? Marius? John Rock?

— Ajutor! ajutor!

Și erau înspăimântătoare acele strigăte. Strigătele unui om pe care-l asasinează cineva.

Atunci, pe când piroga condusă acum deandăratele de cei șase negri Ubanghi, rămânea pe loc, Raimond se întoarse spre Zomba și cu voce răgușită, dar înțeleasă îi spuse:

— Zomba. Am citit că într'o zi o pirogă a lui Stanley a scoborît această cataractă... Era vâslită de negri... Ai fi în stare, tu? Iute! răspunde!

— Ție nu frică de moarte ? Nou nu frică de moarte... Noi bun mânuim vâsle...

— Ajutor! ajutor! urla mereu vocea sfâșietoare.

— Noi mergem acolo !

Și cu un gest brusc Zomba arătă linia în care massa tumultuoasă a apei dispărea într'un vârtej de spume.

— Colo jos, e cineva care strigă și se zbate cu moartea, zise Raimond. Trebue să-l salvăm, Zomba.

— Bun, căpitane! bun locotenente!

Și arătând astfel că nu se considera decât un simplu soldat chiar în fața pericolului, Zomba se ridică, lărgi picioarele spre a-și asigura echilibrul, apucă o lopată și zise negrilor:

— Atenție! Scoborîm cataracta. Voi sare în apă și înoată până la cataractă.

Atunci, cei doi cercetași văzură ceva de necrezut: la un gest al lui Zomba cei șase negri lăsară lopețile în fundul pirogei și se scufundară în apă deoparte și de alta a pirogei.

— Sta liniștiți! strigă Zomba lui Raimond și lui Jan Bart înmărmuriți. Ei știe înoate și coboară cataracta ca peștii.

Intr'adevăr extraordinară ispravă pe care o săvârșeau în clipa aceea negri era pentru dânșii ceva obișnuit. In vârtejurile unui fluviu, un bun înotător sigur de sine se lăsa târît de curent și cu o lovitură de braț, sau de picior știe să evite căderea verticală dintr'o parte a cataractei, alunecând în canalele mai puțin repezi în scoborîrea lor.

Cei șase negri dispărură în cataractă.

Atunci începu acea tentativă fantastică. Scoborârea în pirogă a uneia din cascadele lui Stanley.

Primejdioasă și de zeci de ori mortală și totuși posibilă: indigenii din regiune o fac uneori: fie târâți fără voia lor de curent, fie din proprie voință spre a se lua la întrecere, sau cine știe din care alt motiv.

— Ha! strigă Zomba.

Incetă de a mai vâsli și piroga urmă curentul, fiind târâtă din ce în ce mai repede, zburând pe deasupra apei cu o viteză înspăimântătoare.

In picioare, în fundul pirogei, ținându-se aplecat pe picioarele larg deschise, Zomba lovea cu lopata când la dreapta, când la stânga, ținându-și ochii asupra liniei de cădere a cataractei.

In față, Raimond și Jan Bart vedeau apropiindu-se vâltoarea. Și deodată se simțiră înhățați, învăluiți, udați până la piele și aproape orbiți.

Ținută în echilibru de mișcările și de lopata lui Zomba, piroga sărea din val în val, cădea, se ridica, zbura ca o săgeată, printr'un canal de apă spumegândă între două stânci.

— Ha! Ha! strigă Zomba aproape în cadență. Și cum strigătele de ajutor răsunau în mijlocul zgomotului asurzitor al valurilor, Raimond și Jan Bart uitau de pericolul și de moartea care-i pândea.

Și privirile lor înfrigurate scrutau în jurul lor, printre valurile spumoase încercând să distingă ceva.

Deodată, Raimond strigă:

— Marius! Marius!

— Latul! urlă Jan Bart.

Groaznică priveliște!

In mijlocul cataractei, când deasupra valurilor spumoase, când acoperit de ele, Marius era atârnat cu amândouă mâinile de o stâncă ascuțită care eșea ca un corn negricios din mijlocul vârtejului.

Fruntea lui era plină de sânge. Uneori un val îi trecea peste cap și atunci fruntea-i devenea iarăși albă! Dar imediat sângele reapărea, înroșind-o.

Intr'o clipă Raimond și Jan Bart văzură toate astea, ba chiar observară că nenorocitul lor camarad mai avea pușca pe umăr. Marius era acum la patru metri de dânșii. Cei doi cercetași, în genuchi în fundul pirogei, încordându-și cu disperare toată energia și tot curajul asvârliră împreună latul.

Dar piroga continua să alunece pe panta vertiginoasă.

Nu mai văzură nici pe Marius, nici vârful de stâncă.

— Lasă frânghia liberă! urlă Raimond. Și trage-o câte puțin.

Piroga era acum deacurmezișul. Aluneca dealungul unui canal de apă neagră, transversal cu cursul fluviului.

— Se întind! strigă Jan Bart. S'au agățat de stâncă...

Sfârtecându-și mâinile care începură să sângereze, Jan Bart și Raimond, care nu mai simțeau nimic, trăgeau din răsputeri de cele două frânghii.

— Freacă-le de marginile pirogei! strigă Raimond. Frecarea procură rezistența necesară. Și cum atât marginile

pirogei cât și frânghiile erau ude nu fu primejdie să se aprindă.

— Strânge! strânge! Jan Bart! urlă Raimond.

Își încolăciră frânghia pe după picioare, ținând-o întinsă.

Piroga descrise un sfert de cerc și rămase nemișcată ca suspendată între două ape, reținută de cele două frânghii care desigur se încolăciseră de vârful stâncii. Atunci, Raimond punând mâinile pâlnie la gură strigă:

— Marius! Marius! Marius!

Și, de sus din vârtejul apelor spumegânde o voce destul de slabă îi răspunse:

— Ohe! ohe! ohe!

— Ne aude! exclamă Marius plângând de bucurie.

Indărătul celor doi cercetași, Zomba, nemișcat gâfâia cu lopata în mână, atent totdeodată la apele amenințătoare și la drama extraordinară.

Și Jan Bart se gândea:

— Dacă frânghiile se rup ne dăm deandăratele. Cum să manevrăm atunci?

Dar Raimond urlă din nou:

— Marius! Marius! apucă frânghia cu amândouă mâinile și lasă-te să aluneci. Dacă ai auzit răspunde ohe! de patru ori.

Și cei doi cercetași și Zomba așteptară cu inima bătându-le furios și ținându-și respirația.

— Ohe! ohe! ohe! ohe!

— E scăpat! strigă Jan Bart.

— Doamne! Doamne! murmură Jan Bart, apăsându-și mâna pe inimă.

Câte secunde sau minute trecură din clipa aceea până în momentul în care salvatorii văzură alunecând dealungul frânghiilor paralele, apărând și dispărând printre valuri corpul lui Marius? Câte minute? Li se păreau ore, atât era de grozavă așteptarea lor. Dar, însfârșit, Raimond și Jan Bart se aplecară, apucară pe Marius și îl ridicară în barcă.

Și toți cu ochii ațintiți asupra lui îi văzură buzele strânse de un surâs dureros pe când dintre buze îi eșeau aceste cuvinte abia șoptite:

— Mulțumesc! mulțumesc! Dar de data asta am văzut-o în față! Moartea! mii de pipe, e oribilă! Raimond, Jan Ba... Nu putu sfârși.

Capul lui însângerat căzu pe pieptul lui Raimond și el lesină.

CAPITOLUL VIII

— Ha! strigă Zomba... Tăiați frânghiile, stăpâne!

Jan Bart își șterse cu o mână lacrimile și scoțând securea de la brâu, tăie brusc frânghiile.

Și fără a mai lua seama la Raimond și la Jan Bart, care susțineau pe Marius leșinat în fundul pirogei, Zomba procedă la cea mai grea și mai primejdioasă manevră.

Abia tăiaseră frânghiile și piroga deveni iar prada apelor care se precipitau în jurul ei. Dar nu o pradă inertă. Agilitatea, curajul, prudența, sângele rece și experiența vâslașului făceau din pirogă aproape o ființă însuflețită și inteligentă, care sărind din val în val, evita stâncile, trecea ca o săgeată peste vârtejuri și cu atâta ușurință și repeziciune încât abia câteva țâșnituri de apă pătrundeau din când în când în interiorul ei.

Și, deodată, salturi, alunecări și zguduiri dezordonate încetară ca prin farmec: piroga aluneca dreaptă pe luciul liniștit al apelor.

Erau la poalele cataractelor, pe același bazin larg și adânc, de pe care, la răsăritul soarelui, puseseră piciorul pe mal, în fața Issanghilor ce-i urmăreau.

— Victorie! victorie! urlă Zomba, fericit și mândru pe drept cuvânt.

Și cei șase negri, în picioare și sănătoși, pe malul drept, răspunseră la strigătul său cu zgomotoase aclamări. Dar, în mijlocul strigătelor se auzi deodată o voce zicând:

— Dar Jonh Rock?

Era vocea lui Marius.

Palid, cu fruntea bandajată, ședea între Raimond și Jan Bart, care îngenunchiați, îl țineau fiecare de o mână. Ochii lui negri străluceau de friguri.

— Dar John Rock, repetă el.

— Colo ! colo ! Bun ! Bun sta americane !

Toți cercetașii și negri urmară cu privirea gestul care însoțea aceste cuvinte neașteptate.

Și, pe malul drept, aproape de poalele cataractelor, văzură, întins pe nisip, corpul lui John Rock. Era întins ca și când ar fi fost lipit pe ceva negru pe care'l strângea în brațe și care trebuia să fi fost o bucată din piroga cea mică. Lucru ciudat, avea încă, în bandulieră, carabina, întocmai ca și Marius.

— Înoată repede ! strigă Raimond lui Zomba pe când cei șase negri veneau spre el.

Cinci minute după aceea cei trei cercetași, — și Marius cu toată slăbiciunea sa, — săreau pe nisip. Negrii trăgeau încetul cu încetul piroga afară din apă. John Rock. leșinat,

fu tras de douăzeci de mâini, desbrăcat, întins pe nisipul cald și fricționat cu putere.

Raimond și Jan Bart procedară spre a readuce în simțire pe John Rock așa cum învățaseră că se procedează în asemenea cazuri, și avură satisfacția ca după o jumătate de oră de tracțiuni ritmice ale limbii să-l vadă deschizând ochii.

— Mii de pipe ! exclamă Marius. Eu viu de departe, dar d-ta te poți lăuda că vii și mai de departe de cât mine, dragă John.

Prea slab ca să poată vorbi, John avu doar o privire de gratitudine afectuoasă și închise ochii orbit de soare.

Soarele era într'adevăr atât de arzător încât atât hainele lui Marius cât și ale lui John Rock care-i fuseseră scoase se uscară în câteva minute.

Raimond și Jan Bart îi ajutară acestuia să se îmbrace când, chiar în clipa aceea Zomba veni în fugă din pădure, strigând :

— Căpitane ! sălbatecii Issanghi așteptau noi înecați. In cincisprezece, douăzeci de minute ei venise aici. Eu cățărat în pom si văzut la ei....

— E drept ! zise Raimond, îi uitasem, dar ei nu ne-au uitat pe noi. Zomba continua să vorbească făcând gesturi mari și explicând :

— Eu văzut în câmpie, mare baobab. El are mare gaură. Noi intrăm în ea ! Noi putem toți ascunde înăuntru ca în casă. Intră și piroga și provizii ! Pe urmă eu eși afară și șterg urme.... Apoi eu ascundem cu voi și sălbatecii caută în zadar.... Și râzând, mulțumit, Zomba încheiă :

— Cercetași, american, Ubanghi, Abisinia, toți morți ! Toți înecați. Și Issanghi treci, pleacă departe... și noi mergi înainte liniștit !

Propunerea lui Zomba era prea providențială ca să nu fie adoptată imediat.

Cei șase negri încărcară în spinare piroga și tot ce conținea și toți se îndreptară spre baobabul despre care le vorbesc Zomba.

Abia ajunseră la picioarele arborelui și Zomba îl escaladă cu agilitatea unei mâinuțe apoi, de-acolo, strigă :

— Charry ! Karne ! Pipù !

Cei trei negri, chemați astfel, se cățărară și ei în vârful arborelui.

— Bun ! exclamă Zomba. Acuma piroga goală, apoi bagaje....

Și ceilalți trei negri cari rămăseseră jos, ajutați de Jan Bart și de Raimond urcară până 'n vârful arborelui întâi piroga goală, apoi lopețile, apoi bagajele

Zomba și ajutoarele sale le scoborau apoi unul câte una înăuntrul trunchiului gol.

Când toate lucrurile fură în siguranță, veni rândul oamenilor. Dar, nici americanul, nici cercetașii nu posedau agilitatea negrilor ca să se cațere în arbore, folosindu-se numai de rugozitatea scoarței. Singur Marius, care era un adevărat acrobat, ar fi putut, dar era prea slab ca să încerce măcar.

— Haidem ! Zise Raimond, fără să ezite să procedăm pentru noi ca și pentru bagaje. Mai întâi John Rock.

Și pe când ultimii negri se urcau în vârful arborelui, Raimond și Jan Bart legară pe american pe sub subțiori. In două minute John Rock fu urcat și apoi iarăși, scoborît fără incidente, în scorbura trunchiului.

Imediat după el, veni rândul lui Marius, apoi Raimond și Jan Bart fură urcați împreună.

— Insfârșit, murmură Raimond ! Iată-ne la adăpost.

Toți negri scoborâseră după dânșii, dar Raimond văzu pe Zomba dându-se jos din cracă 'n cracă.

— Unde te duci ? Il întrebă el.

— Eu mergi ștergi urme la noi ! răspunse negrul continuând să scoboare.

— Are dreptate ! observă Jan Bart. Precauțiunea e indispensabilă.

— Dar cum o să facă ? zise Raimond, nu poate smulge toată iarba ! Dac'ar fi vorba de urme pe nisip ași mai înțelege, dar așa.....

Și văzură imediat că, ideea lui Zomba era pe cât de simplă pe atât de ingenioasă.

Negrul nu *ștergea* urmele, ci le *ascundea*.

Pe pământ erau o mulțime de frunze mai mult sau mai puțin uscate căzute de pe crăcile baobabului. Zomba strânse mai multe brațe și le presără în jurul trunchiului în locurile unde iarba era călcată de picioare.

După cinci minute, orice urmă de trecerea oamenilor prin acele locuri era ascunsă.

Zomba, alergând de colo, colo, avea grijă să nu puie picioarele goale decât pe pietre. Și după ce aruncă o ultimă privire în jur se cățără iarăși în pom.

Era și timpul !

Abia ajunse sus și se auziră strigăte venind din spre pădure.

— Issanghi ! zise Jan Bart.

— Jos ! Jos !

Și Raimond, Jan Bart și Zomba, se lăsară să alunece de-alungul unei frânghii legate de o excrescență a arborelui și ascunsă de frunzis.

— Instarșit, iată-vă zise Marius :

— Da. Și primul lucru pe care 'l vom face acum e să ă îngrijim ; Sunteți istoviți și tu și John Rock.

Jan Bart. Dă-mi farmacia !

Intr'unul din baloturile aduse se găsea o cutie cu me- icamente și tot felul de pansamente.

După ce băură câte-va picături dintr'un întăritor și li se pălară rănile și zgârieturile, John Rock și Marius înviorați mâncară câte-o tabletă de ciocolată, care contribui să le re ea forțele.

Când terminară, John Rock și Marius își aduseră deo ată aminte de cei trei ubanghi, cari fuseseră uciși de gloar ele sălbaticilor și vorbiră de ei.

— Vai, zise Raimond, pierderea bieților negri ne va stri heri mult, căci nouă vâslași ne erau absolut necesar.

— Eu înlocuim pe ei. Eu duce două încărcătură, zise unci Zomba.

— Iți mulțumesc Zomba, zise Raimond, dar vom fa stfel ca să nu fii prea încărcat...

Dar se întrerupse brusc.

— Acre! șopti el.

— Issanghii ! murmură Marius. In pereții baobabului au lungi crăpături verticale, invizibile din afară, dar prin are se putea vedea foarte bine.

Locuitorii baobabului erau așezați unul deasupra altuia upă gradațiile trunchiului, care mergeau lărgindu-se sp' ârf, formând un fel de scară. Jos, pe pământ, în jurul p ogei, ședeau cei trei cercetași, americanul și Zomba. Și de: upra lor erau ceilalți negri.

Și toți, albi și negri rămaseră brusc nemișcați cu ochii crăpături ; zicându-și în gând :

— Numai de-ar trece fără să observe că suntem aci !

Căci, vai, dacă Issanghii și-ar fi dat seama de ce se a: ndea în baobab ! Iar fi împresurat și în câteva minute i-a silit să se predea.

Acesta era gândul tutulor, dar se fereau să și-l spuie d amă ca vocile lor să nu fie auzite.

Se mulțumeau să privească și în adevăr spectacolul ce v eau erau nu numai interesant, dar ar fi fost chiar amuzan împrejurări mai puțin tragice.

In adevăr, negrii Issanghi, cari înaintau în șir, unul dup tul, veneau dansând și țopăind, se opreau în fața baob ului, făcând plecăciuni adânci și dându-se peste cap.

— Mii de mine ! ... rius în șoaptă. Se închină în f arbore sfânt !

iat, intrigat de atitudinea unu cu pași rari și solemni spre

cunzătoarea lor. Sălbatecul, care, după brâul său roșu, se cunoștea că era un șef, făcea la fiecare pas câte-o plecăciune adâncă, strigând cu modulații bizare :

— Hipohuo ! Hipohuo !

Apoi făcea iarăși trei pași, se oprea și striga din nou de patru ori.

— Hipohuo !

Cercetașii și negri Ubanghi îl priveau uimiți și cam îngrijorați, văzându-l apropiindu-se de arbore, dar îngrijorarea lor deveni o dureroasă certitudine, când îl văzură cățărându-se pe trunchiul baobabului.

Lucrul era clar. Pentru Issanghi, baobabul era un arbore sacru și ei îl onorau. Iar printre diferitele ceremonii religioase desigur că vreuna se celebra din vârful arborelui, fie de pe trunchi, sau dintre ramuri....

Fapt e, că sălbatecul, urcându-se în arbore, putea descoperi deschizătura scorborei pe care Zomba avusese totuși grija s'o acopere cu un strat de crăci și de frunze. Dar, dac'ar fi pus întâmplător piciorul asupra acelui orificiu s'ar fi putut să-și dea imediat seama de cele ce se ascundeau în trunchiul pomului.

Atunci Raimond avu o idee fericită. Porunci lui Zomba să ia una din lăzile de provizii și urcându-se pe treptele formate de excrescentele interioare ale trunchiului să ridice lada până la orificiu.

— Dacă sălbatecul pune piciorul pe stratul de frunze, acestea vor ceda puțin cum e și firesc, dar negrul va fi susținut de lada pe care tu o vei ține dedesubt.

Lucrurile se petrecură întocmai și, deși fu puțin cam obositor pentru Zomba șeful Issanghi își termină „slujba" religioasă, constând din plecăciuni și strigăte de Hipohuo și se scoborî, fără să observe nimic.

Astfel incidentul, care ar fi putut avea consecințe grave se încheiă în modul cel mai simplu.

Indată ce șeful puse piciorul pe pământ, Issanghii scoaseră un ultim strigăt și porniră spre malul fluviului.

După cinci minute dispărură cu totul.

Citiți urmarea în fascicola No. 11

cunsă de frunzis.